

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECC

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inozemstvo; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Volitve v Angliji

Dne 14. novembra, torej v treh tednih bodo na Angleškem parlamentarne volitve. To je v zgodovini ne samo Anglije, ki je mati vse politične demokracije, marveč tudi Evrope in sveta zmerom bil velik dogodek. Angleški volivci bo takrat z volivnim listkom določili, kdo naj vlada angleškemu imperiju v vseh delih sveta in po kakšnih načelih. Angleški volivci bo, izvršujoč ustavno dejanje angleškega državljana posegel istočasno tudi v mednarodno politiko, kajti danes ga ni na vsej zemeljski obli problema, o katerem bi angleške vlade smele reči, da jih ne zanima. To nas opravičuje, da ta veliki dogodek ocenimo tudi na uvodnem mestu našega lista.

Prvo vprašanje, ki se nam mora samo od sebe vrniti, je zakaj angleška vlada sploh gre na volitve, ko ima več zelo pametnih razlogov, da se jim izogne. Prvič volitve sploh ne niso nujne in bi jih lahko še čakali do prihodnjega leta, ne da bi kršili ustavo, kolikor je v Angliji o ustavi sploh mogoče govoriti. Nadalje razpolaga vlada v parlamentu s tako ogromno večino — 651 proti 56 — da se more vsakemu zdeti lahkomišljeno zapuščati tako varno in solidno parlamentarno večino ter se metati v negotovosti volivnega vrvenja. Tudi notranjepolitično ni pravega razloga za potrebo kakšnega idejnega razčiščevanja, saj obstoja med vladno večino in med opozicijo običajno vredna sloga v idejnih političnih naziranjih kakor tudi v praktični politiki. Se manj ugoden za volivna razburjenja je pa zunanjepolitičen položaj, ki zahteva silno močno hrbenico za vsako vlado, da bo mogla brez domačih motenj mirno zasledovati cilje, ki si jih je v trenutnem zmedenem mednarodnem položaju v interesu svoje države stavila. Ne vemo, koliko se tako pravovernih demokratov izven Anglije bi našli, ki bi hoteli v za nemoteno nadaljevanje dela vlade tako ugodnih prilikah čisto po nepotrebnem riskirati volivne pusto-lovščine, ko navidezno iz njih ne more priti ničesar koristnega ne za vlado, ne za državo, ne za ljudstvo.

Tako brez dvoma sodi večina ljudi, ki z našimi merili merijo angleško demokracijo. Anglež pa ne tako. »Če mi govorimo o demokraciji, je nekdo dejal Asquith, »jo menimo resno«. Naka mu je čez dvorano vrgel sedaj že stari Austen Chamberlain besede: »Čim manj bom o njej govoril, tem bolj jo bomo izvajali.« Za angleškega politika in državnika so ravno tisti razlogi, ki smo jih proti volitvam navedli, glavni motiv, da jih čim prej izvede. Zakaj? Sedanja takimeenovana nacionalna vlada, ki jo sestavljajo vse tri politične stranke, je produkt parlamentarnih volitev l. 1931, ko se je angleško državno gospodarstvo vsled nevarnih pretreslajev povzročeni od gospodarske krize, v temeljih zamajalo. Takrat je vlada šla lojalno pred ljudstvo in ga vprašala, če odobri, da stranke prenehajo z medsebojnimi borbami in se stisnejo k složnemu delu, dokler gospodarska stiska ne bo premagana. In ljudstvo je z glasovnicami v rokah na to vprašanje odgovorilo, da je prav tako in da naj tako ostane, dokler traja gospodarska nevarnost. Torej je sedanja vlada od volitev l. 1931 dobila čisto jasno določen mandat in čisto jasno obeležen delokrog.

Med tem pa je gospodarska stiska ponehala in je angleško gospodarstvo po zaslugah modrih vodij in složnega sodelovanja vseh političnih prepričanj začelo prehajati v normalne tire. Torej je izginil glavni eksistenčni predpogoj za nacionalno vlado. Nadalje so se začeli pojavljati pred vlado čisto novi problemi, o katerih volivci l. 1931 pojma ni imel in se o njih tudi izraziti ni mogel. Še manj pa, da bi bil dajal kakšne smernice. Ali naj stopi Anglija na čelo pokreta za kolektivno varnost v okviru Zveze narodov in naj izpostavlja svoja veličanska obrambna sredstva za varstvo miru po vsem svetu — kot je služaj z Abesinijo — ali naj se pa potegne nazaj v svoj imperij in skrbi izključno sama zase, prepustivši ostalemu svetu, naj se obesa, kjer se mu poljubi? Ali naj se osloni v svoji zunanji politiki na Nemčijo proti latinskima zaveznikom Franciji in Italiji, ali naj ostane pri svojih starih zvezah in se zoperstavlja germanstvu ali pa naj se previdno kreče med temi nevarnimi čermi evropske politike? Ali naj odpre svoja tržišča zopet svobodni gospodarski konkurenci, ki bo njeno trgovino oživila in njeno blagostanje dvignila, ali pa naj ostane še nadalje zabarikadirana s carinskimi obzidji in si v mejah svojega imperija išče gospodarske uteha? Torej cela vrsta velikih problemov, ki so za Anglijo novi, o katerih se mora odločiti v najbližjem času. Toda volitve l. 1931 vladi za to niso dale mandata. Zatorej se je treba vrniti nazaj k ljudstvu, ki je nosilec oblasti.

Sedanji predsednik vlade Baldwin ve, da je prišel čas, da se zopet prične koristna idejna tekma političnih strank. Kot predsednik konservativne stranke seveda želi, da bi njegova stranka sama zavladala in zavzela od zgoraj navedenih vprašanj stališče, ki ga zagovarja konservativna stranka v svojem programu. Toda prevelik, prečistokrven, prepričan demokrat je, da bi si dovolil igrati angleško ljudstvo, ki je pred 4 leti izvolilo nadstrankarsko vlado z določenim delokrogom, s tem, da bi takratno zaupanje sedaj samovoljno prenesel na svojo stranko in na sebe, akoravno bi po ustavi to ni mogel narediti. Angleški volivci naj dobi zatorej novo priložnost, da izpove svoje politično prepričanje, predvsem naj pove, če želi, da obdrži vlado tista skupina, ki ima v sedanjem parlamentu sama nadpolovično večino, in če mu je prav, da vodi usodo Anglije in njenega imperija konservativna stranka. To se imenuje »fair play«, poštna igra. Baldwin je storil nekaj podobnega l. 1924, ko je imel močno delovno večino v parlamentu in bi bil lahko še mirno

Abesinska vojna v angleškem parlamentu

„Dana beseda je sveta“

Sir Samuel Hoare

Velik govor zunanjega ministra, ki opravičuje angleško mirovno politiko

London, 22. oktobra TG. Z običajnimi starodavnimi ceremonijami je bil danes odprt angleški parlament. Takoj po otvoritvi je dobil besedo Neville Chamberlain, ki je pohvalil vlado, nato pa zunanji minister sir Samuel Hoare, ki je imel svoj že dolgo pričakovani zunanji politični govor.

Takoj uvodoma je angleški zunanji minister med grobno tišino parlamenta izjavil, da niti Zveza narodov niti nobena civilizacija ne more odobriti prekršitev dane besede, ki je bila slovesno zapisana v mednarodnih pogodbah. Ako bi si Zveza narodov ali človeška kultura to dovolila, bi morala izginiti in čimprej bi izginila, tem boljše bi bilo za človeštvo. Dana beseda je sveta stvar, ki jo morajo zasebniki in narodi držati, naj bo v njihov prid ali v njihovo škodo. Na to stališče se je angleška vlada postavila in dokler bodo poštene moči na vladi, ne bodo nikdar dovolili, da bi padla na angleško vlado kakšna senca nepoštenosti in dvočnosti. To bi se pa zgodilo, če bi hotela angleška vlada istočasno zagovarjati pakt Zveze narodov in hoditi svoja pota.

Angleška vlada bo storila vse, karkoli bo mogla v okviru svojih mednarodnih obveznosti, da reši sedanji spor na miren način in da oživi v Evropi zavest kolektivne varnosti. Gospodarske kazni, ki jih angleška vlada zagovarja proti kršitelju mednarodnih obveznosti, so upravičene, ker je prepričana, da bodo znatno skrajšale vojni me-tež. Na takozvane vojaške sankcije angleška vlada zaenkrat še ni mislila. Zato bi bil potreben medsebojen sporazum vseh v Zvezi narodov včlanjenih držav, toda o tem dozdaj še ni bilo govora. Se imamo dosti časa, da dihamo, preden bo postalo potrebno, da mimo gospodarskih sankcij se-žemo po skupnih dogovorih, po še močnejših sredstvih.

Dogodki se sicer silno naglo razvijajo, toda navzlic temu vztraja Anglija in danes še krepkeje kot večer, pri svoji politiki, kajti to ni politika angleške vlade, ampak politika ogromne večine angleškega ljudstva, ki ji je dalo mandat, da tako postopa. S to politiko je angleška vlada pokazala svojim lastnim državljanom in tudi svetovnemu javnemu mnenju, da ona še drži na načela mednarodne morale. Ako naša pri-zadevanja, da se ohrani avtoriteta pakta Zveze narodov, ne uspejo, potem čaka Evropo in z njo ves svet doba nevarnih neredov. Hoare odločno za-vrata tiste politike, ki pravijo, da je angleška delegacija v Zvezi prekoračila navodila vlade, ker je stopila na čelo zagovornikov miru in zagovornikov pakta Zveze narodov. Kdo pa naj stopi na vodilno mesto, če ne Velika Britanija z vsemi svojimi narodi, ki so raztreseni po zemeljski obli in ki si ne želijo drugega, kakor da v miru delajo. Velika Britanija nikoli ne bo pristala na to, da bi se zadovoljila z drugim mestom v kakšnem mednarodnem problemu. Angleška vlada je to svoje stališče Italiji jasno izpovedala.

Francoski odgovor na angleško vprašanje, če bo francosko brodogradništvo v Sredozemskem morju nastopalo solidarno z angleškim brodogradništvom, je za nas zadovoljiv. Francija je z nami solidarna in Anglija se ne boji več, da bi bila osamljena, če

bi kdo napadel njene pravice v Sredozemlju. Anglija, Francija in z njima tudi Zveza narodov bodo nastopile proti vsaki nevarnosti solidarno.

Zunanji minister je nato še enkrat povdaril, da angleška vlada nikoli ni mislila na samostojne, torej čisto angleške vojaške sankcije proti komurkoli in da tudi v bodočnosti nima namena izvajati samovoljno vojaških sankcij proti kakšni tretji državi. Vojaške sankcije so obrambno sredstvo šele po skupnem sporazumu držav, ki so podpisale pakt Zveze narodov.

V nadaljevanju svojega govora je zunanji minister obrazložil razloge, zakaj je morala Anglija zbrati svoje brodogradništvo v Sredozemlju. Anglijo namreč vežejo različne pogodbe, ki jih je podpisala

z Egiptom in zbiranje italijanskih čet v Libiji na egiptski meji je casus foederis (nastop izvedljivosti pogodbe) in dokler Italija svojih čet ne bo umaknila z egiptske meje, mora tudi Anglija na podlagi svoje pogodbe z Egiptom vztrajati pri vseh svojih dosedanjih ukrepih v Sredozemskem morju.

Verujem v nov mednarodni red, tako je poročal zunanji minister, ki raste v okviru ZN in prepričan sem, da bo ZN uspelo, da prepreči vojno in izloči vzroke zapletov. Večina nas vseh in vseh Angležev je prepričana, da je smatrati ZN za most med Anglijo in Evropo. Če bo ta most porušeno, bo položaj zelo nevaren in razvoj nadaljnjih dogodkov usoden.

Napetost Rim-London ne popušča

Rim, 22. okt. b. Optimistično razpoloženje v tukajšnjih političnih krogih, ki so ga predvsem povzročile vesti iz Pariza, da se bo Lavala najbrž posrečilo doseči spravo med Veliko Britanijo in Italijo v smislu včerajšnjih zahtev, je nenadoma izginilo radi vesti o ukrepih, ki so bili storjeni v angleških lukah in dalje v lukah angleških kolonij in v Egiptu. Egiptska vlada je tekom včerajšnjega dne objavila, da se v celoti približuje ukre-

pom Anglije. Če se bodo ti ukrepi strogo izvajali — to se je pa že začelo tekom včerajšnjega dne — bodo za italijanske ladje nastale največje ne-prilike zlasti pri prevozu črt in vojnega materiala v vzhodno Afriko, ker se nič več ne bodo mogle preskrbeti v angleških in egiptskih lukah s pre-mogom niti z živcem, temveč bodo morale ves tovor voziti s seboj iz Italije.

Beck bo šel? Konec poljsko-nemškega ljubimkovanja

Pariz, 22. oktobra. SE. Visoka osebnost zuna-njega ministrstva se je izjavila, da ima iz vero-dostojnega vira poročilo o vsebini razgovora, ki ga je nedavno imel poljski zunanji minister z nem-skimi ministri ob priliki svojega potovanja skozi Berlin na povratku iz Zeneve. Zunanji minister Beck se je izrazil, da je njegov položaj v vladi precej oslabilen in da bo v novi vladi še slabši in da mu bo skoraj nemogoče nadaljevati svojo do-

sedanje politiko prijateljstva z Nemčijo. V Berlinu so zavoljo tega prepričani, da se Beck ne bo mogel več dolgo vzdržati in računajo, da bo izginil iz vlade spomladi prihodnjega leta. Ker je minister Beck dejansko obolel, je mogoče, da bodo njegovo bolezen izkoristili, da ga v zunanjem ministrstvu zamenjajo z novo osebnostjo, ki bo v zunanji poli-tiki bolj računala z javnim mnenjem, ki Nemčiji prijazne politike nikoli ni prav odobraval.

Poročila z abesinskih bojišč

Italijanska poročila:

Uradno poročilo št. 25

Rim, 22. oktobra. AA. Agencija Stefani poro-ča: Ministrstvo za tisk in propagando je izdalo ta-le 25. komunikacijo:

General de Bono poroča, da ni bilo v teku dneva nikakršnih pomembnejših dogodkov. Poprav-ljanje cest in utrjevanje postojank se nadaljuje. Abesinci v pokrajinah, ki jih še nismo zavzeli, se nadejajo vdajajo italijanski vojski.

Pot v Harar odprta

Rim, 22. okt. b. Uspehi generala Grazianija v Somaliji so povzročili v tukajšnjih političnih krogih in v vsej javnosti največje zadovoljstvo. Po nekaj dnevih zatija na bojišču je general Graziani udaril s svojimi četami ob najstrašnej-šem teževju ter dosegel lepe uspehe na južni fronti. Z zavzetjem utrjenih abesinskih položajev je sedaj, tako pravijo Italijani, utrla italijanski vojski pot v pokrajino Harar in dalje proti Di-redavi in končno proti železnici Djibuti—Addes Abeba. Istočasno napredovanje italijanskih čet iz Somalije proti severu bi pomenilo zblizanje obeh front, one v Eritreji in somaljske in je tudi cilj združitev obeh front. Na ta način bi bila Abesi-nija popolnoma odrezana od ostalega sveta in bi bila počasi prisiljena na kapitulacijo, ker bi ne mogla od nikoder dobivati niti orožja niti muni-cije. Italijansko naglo napredovanje ima predvsem namen, da prepreči dobave velikih količin orožja in municije Abesiniji, ki se po informacijah, ki jih je dobila od svojih vohunov, nahaja na poti.

Asmara, 22. okt. b. Po vesteh iz somaljske fronte se vedno močno dežuje, kar zelo otežkoča napredovanje italijanskim četam. To deževje je nekaj nenavadnega za sedanji letni čas, ko po navadi že vladajo izredno visoke temperature. — Italijani upajo, da bo dež kmalu prenehal in da jim bo omogočeno nadaljnje uspešno napredova-nje proti Hararju. Pri zadnjih borbah so bile iz-gube Italijanov zelo majhne, medtem ko so Abesi-ninci zelo trpeli zaradi bomb, ki so jih italijanska letala metala po vseh grmovjih, skrivališčih in po gozdovih, kjer leži danes nešteto mrtvecev.

Cesar odpotoval na bojišče

London, 22. oktobra. AA. Agencija Reuter po-roča: Italijanska južna vojska se je včeraj za-kopala v rove okrog Dagnerja, ki ga smatrajo Italijani za ključ do vsega tamošnjega ozemlja. Sedaj se pričakuje, da bo general Graziani prodiral proti severu. Del vojske pa bo služil izključno le za zavarovanje levega boka v Abesinijo prodi-rajočih oddelkov.

Na severni fronti tudi včeraj ni bilo nikakršnih važnejših operacij. Le italijansko letalstvo je stalno izvajalo izvidniške polete. Tudi abesi-njska vojska se še zmeraj koncentrirala.

Iz Adis Abebe poročajo, da bo cesar te dni z avtomobilom odpotoval v Desie, glavni center abesinske armade, ki leži približno 250 km severno od Adis Abebe in 300 km južno od Makale. Iz prestolnice so že odposlali 200 mežgov z blagom in raznimi predmeti iz cesarske palače. Po mnenju abesinskih krogov bo vojna dejansko pričela šele s cesarjevim odhodom na fronto. To je splošno prepričanje abesinskih bojnikov. Velik del cesar-ske garde je danes krenil iz Adis Abebe. Telefon-ska zveza s severno fronto je spet obnovljena. Ras Sejum je obvestil cesarja, da so Italijani umaknili neke svoje straže in da se utrjujejo na položajih južno od črte Aksum—Adua—Adigrat.

Iz Gondarja poročajo, da vojska rasa Ka-se stalno napreduje proti severu in severovzhodu. Vojaštvo je ponoči na marših, podnevi pa se skriva pred italijanskimi letali, ki ne morejo ugotoviti koliko je njegovo število. Zaradi tega so pričeli italijanski letalci uporabljati novo taktiko. Spusča-jo se do višine 60 m nad terenom in ga s majh-nimi vžigalnimi bombami tako na gosta posipajo, da se vnamejo veliki kompleksni grmovja in gozdov.

Abesinski vojaški naslovi

Pariz, 22. oktobra. AA. Razni naslovi, ki ob-stoje v Abesiniji ali pa civilni značaj. Basa je pod-rejen Kasmi, Blaciron je funkcionar cesarjeve blagsine. Balanzara je poveljnik trdnjave. Blata je dvorni svetnik. Dedžas mac je upra-vitelj velike pokrajine, ki ji vlada ras ali guverner. Dedžas upravlja okrožje. Fitaorar pa pove-ljuje prednjim stražam.

Abesinski cesar

vladal tri leta, a je prosil za razpust držav-nega zbora in za razpis novih volitev, ker je bil mnenja, da pri volitvah, pri katerih je zmagal, volivci v vprašanju uvedbe novih carin na uvoz življenjskih potrebščin ni bil vprašan za mnenje in torej ni vladi dal no-benega mandata. Takrat je Baldwin volitve izgubil in so prišli prvič na oblast močje delavske stranke. Morda se je kot politik takrat Baldwin kesa svojega koraka, toda kot človek in kot pošten demokrat se je ra-doval, da je nad političnimi računi zmagala ljudska volja.

Dozdaj ni pravih znamenj, kakšen bo pravdorek angleškega volivca v treh tednih, ker se še niso jasno očrtale politične fronte.

to je praktični programi, ki jih stranke ljud-stvu predlagajo na izbero. Za nas sedaj to-tudi ni važno. Pač pa je važno, da podčrtamo z vso močjo temeljno potezo angleške de-mokracije, ki je vrasčena v meso in kri sle-hernemu angleškemu politiku, da se suve-renemu ljudstvu nikoli ne sme izigravati in goljufati, ampak da ga je treba pri vsaki veliki o usodi državnega blaga odločujoči odločiti in glede na politično matematiko vprašati za mnenje in za mandat. Tako se vspostavi in vzdržuje vezi medsebojnega zaupanja med ljudstvom, ki daje oblast, in med vlado, ki jo izvršuje in na tem temelju je zgrajeno tudi blagostanje državnega ob-čestva.

Angleška poročila:

Strupeni plini in dum-dum kroglice

London, 22. oktobra. AA. Abesinsko poslanstvo v Londonu je objavilo odgovor svoje vlade na demanti glede vesti, da se Italijani v Abesiniji poslužujejo strupenih plinov in nabojev tipa dum-dum. Abesinski komunikacijski pravilnik, da se je uporaba takih ultraciviliziranih vojnih metod ugotovila, in da je našel neki član inozemske misije Rdečega križa več takih nabojev pri ranjenih. Če se take metode nadaljujejo, bo nemogoče zadržati najbessnejših abesinskih bojnikov, da ne bodo pričeli z represalijami proti italijanskim vojakom, ki jim padejo v roke.

Sodba angleškega generala

Generalmajor Temperley piše v Daily Telegraph: »Ako bodo Italijani s sedanjo hitričo napredovali, potem bodo rabili najmanj tri leta, da zasedejo Addis Abebo, ker bodo na leto imeli samo 7 suhih mesecev na razpolago za prodiranje. Za popolno osvojitve dežele pa bo potrebno še nadaljnjih tri do štiri leta.«

Nemška poročila:

Ogromne količine orožja prihajajo v Abesinijo od vseh strani

Berlin, 22. oktobra. AA. Berliner Tageblatt je objavil daljše poročilo svojega poročevalca iz Abesinije. Poročilo pravi, da prihaja sedaj v Abesinijo neverjetno mnogo orožja in vojnega materiala. Neki vojaški strokovnjak je mnenja, da bo abesinska vojska v treh mesecih nepremagljiva, če se bo tak priliv vojnega materiala nadaljeval še nekaj časa. Razen cesarske garde so znani doslej le oficirji uporabljati strojne puške in topove. V zadnjem času pa se je tudi že mnogo podoficirjev in navadnih vojakov učilo v tej stroki. Evropski vojaški svetovalec cesarja Haila Selasija, ki so bili se pred kratkim pesimisti, govorijo sedaj vse drugače o abesinski vojski in usodi abesinske države. Prepoved uvoza orožja in streliva v Abesinijo je slabo vplivala na ves narod. Njena ukinitve mu je vrnila samozavest in mnoge nade na uspeh.

Asmara, 22. oktobra. AA. Posebni poročevallec DNB javlja: V okolici Ambelage je zbranih okrog 60.000 Abesincev. Njihovo prodiranje proti Makali bo mogoče šele čez nekaj tednov, ker je prehrana te množice naletela na težave.

Včeraj je italijansko naglo sodišče obsodilo dva abesinska ujetnika na smrt. Pri obeh so našli predmete, ki sta jih bila snela italijanskemu podporočniku Morgantiniju, ki je padel med prvimi žrtvami okrog Adu. Obsodbo so takoj izvršili.

Napad na češkoslovaško poslanstvo v Berlinu

Berlin, 22. oktobra. SE. V tiskajoče češkoslovaško poslanstvo so vdrl trije mladeniči in so svojo povpraševalo za poslanikom Chvalkovskijem. Ko jih je uradno hotelo pokarati, začno razsajati po čakalnici in po salonih ter so v najkrajšem času vse zderžali, pohitro, umetnine, preproge, krasne steklene servise in vaze iz kristaline. Poslaniški svetnik je poslal po policijo, ki je tri divjake aretirala ter ugotovila tudi škodo, ki prekaša 100.000 Din. So to trije češkoslovaški po imenu Brunzig, Willeck in Klacabec. Policija je ugotovila, da gre za politično dejanje. Vsa trojica bo te dni predana češkoslovaškim policijskim oblastem za nadaljni sodni postopek.

Papen zopet posreduje

Dunaj, 22. okt. b. Danes je nemški poslanik von Papen z letalom odpoval v Berlin. V diplomatskih krogih se trdi, da je odšel k državnemu kancelarju Hitlerju z važnim poročilom o zboljšanju odnosov med Avstrijo in Nemčijo.

Dunaj, 22. okt. b. Danes je prišel tukaj seja vodstva Heimwehra, ki ji je predsedoval knez Starhemberg. Na seji je bil navzoč tudi major Fey. V zvezi s sejo je izdal knez Starhemberg naredbi vsem heimwehrovskim organizacijam v Avstriji, v kateri zahteva, da se tekom jutrišnjega dne izjavijo, ali pristanejo na vrhovno vodstvo ali ne. Istočasno se prepovedujejo vsem posameznim pokrajinskim voditeljem organizacije eventualne izjave vlade, ki se ne bodo smatrale obvezne za celotno organizacijo.

Umiranje nemškega tiska

Berlin, 22. okt. AA. Po listu »Vossische Zeitung« in drugih listih, ki so uživali velike ugled, namerava v kratkem ustaviti svoje nadaljne izhajanje in en velik nemški list, kajti pod Hitlerjevo cenzuro ni več mogoče izražati misljenja, ki nasprotujejo nacionalnemu socializmu. Ta list je »Kreuzzeitung«, glasilo desnega krila konservativcev. List je ustanovil Bismark 1. 1848.

Berlin, 22. okt. AA. Za listom »Vossische Zeitung« in drugimi organi, ki so uživali velike ugled, namerava zdaj še en nemški list v najkrajšem času prenehati, ker pod Hitlerjevo cenzuro ni moči ničesar povedati, kar ni sto odstotno nacionalno socialistično. Ta list je »Kreuzzeitung«, organ desnega krila konservativcev, ki ga je ustanovil Bismark leta 1848. »Naprej za Boga, kralja in domovino! Mi Nemci se bojimo Boga in nikogar drugega na svetu!« te besede se še danes bero na čelu tega lista.

List preneha izhajati 31. t. m.

Neredi na St. Vincentu

London, 22. okt. AA. Agencija Reuter poroča, da je prišlo na otoku St. Vincentu v Srednji Ameriki do hudih delavskih izredov. Črnei so s kamenjem in palicami navali na trgovine in jih opustošili. Oblasti so spodbujale zamaš posredovalce. Poltija je morala nujno uporabiti orožje. Trije delavci so bili ubiti, večje število pa jih je bilo ranjenih.

Od danes naprej sankcije št. 1

Belgrad, 22. oktobra. m. V smislu sklepa Zveze narodov stopi z današnjim dnem v veljavo prvi del sankcij proti Italiji. Kakor znano, je pristala na izvajanje teh sankcij tudi naša država. Radi tega je ministrski svet nočjo izdal odlok, s katerim se 1. prepoveduje izvoz, posredni in neposredni prevoz municije in vojnega materiala v italijanske kolonije, 2. prepoveduje izvoz in prevoz orožja, municije in vojnega materiala čez tretje države, namejenega za Italijo in njene kolonije. Ta prepoved se nanaša tudi na naročila, ki so še v teku.

Dunajska vremenska napoved: Pretežno oblačno, dež, zelo hladno, najbrž počasno zboljšanje.

Francoska poročila:

Skilava še vedno abesinska

Pariz, 22. oktobra. AA. Havas poroča iz Addis Abebe: Vest o odpadu Skilave se demantira.

Pariz, 22. oktobra. AA. Havas poroča iz Asmara: Včeraj je vladalo na severni fronti živahno delovanje italijanskega letalstva. Na bojišču trije italijanski armadni zbori intenzivno utrjujejo položaje. V italijanskem vrhovnem poveljstvu izjavljajo, da jim ni nič znano o zbiranju abesinskih čet v pokrajini Ambalai. Po sodbi italijanskega vrhovnega poveljstva, bi zbiranje čet v sedanjih okoliščinah in glede na prometna sredstva, s katerimi razpolagajo Abesinci, zahtevalo najmanj mesec dni. Z boji v večjem slogu ni računati pred koncem novembra. Dotlej se pa lahko zgode spremembe v mednarodnem političnem položaju.

Izjava abesinskega cesarja

München, 22. oktober. »Völkischer Beobachter« priobčuje poročilo o razgovoru, ki ga je imel njegov dopisnik z abesinskim cesarjem. Job Zimmernmann je vprašal cesarja: »Kako sodite, Velikanstvo vojaški položaj Abesinije po 14 dnevih vojne?« — Odgovor: »Vojaki položaj je povsem trden. Italijansko napredovanje ob začetku operacij je naš generalni štab predvideval. Umaknil je naše čete z obmejnega ozemlja, da bi se izognil vsakemu incidentu. To naše korektno ravnanje je upoštevala ZN in označila soglasno Italijo za napadalca.«

Druge vprašanje: »Vase Velikanstvo je večkrat izjavilo, da bi Abesinija bila pripravljena pogajati se o postenem in častnem miru. Ali bi mi hoteli podati morebitne smernice takšnih pogajanj?« — Odgovor: »Dokler je del abesinske zemlje zaseden po italijanskih četah, ne pridejo za nas pogajanja o pravičnem in častnem miru sploh v poštev. Naša mirolojubnost, za katero smo podali marsikakšen otipljiv dokaz, ne sga tako daleč, da bi v sedanjih razmerah dali pobudo za mirovne pogajanja in to toliko manj, ker so naše diplomatske vezi z Italijo pretrgane. Ves problem je v kah ZN.«

Tretje vprašanje: »Ali ste računali z možnostjo, Velikanstvo, da bi odstopili del svojega ozemlja?« — Odgovor: »Nikdar nismo imeli namena odstopiti zemlje, ne da bi dobili kaj v zameno. Gre za popravo meje in izmenjavo obmejnega ozemlja, kar naj bi bilo v korist Abesinije in drugih držav. Izvedba teh načrtov bi zadostila splošnemu blagru. Toda nikdar ne moremo priznati enostranske odstopitve ozemlja, ki naj bi se izvršila samo na račun Abesinije, da bi z njo poplaleli državo, ki je proti vsakemu pravu zgrabila po nasilju in bi nas rada oropala, da bi sebe oboževala.«

Ban v petek ne bo sp reje ma

Ljubljana, 22. oktobra. AA. Banska uprava objavlja: G. ban v petek, 25. t. m. ne bo sprejemal strank, ker bo odsoten iz Ljubljane.

Sklepi obrtniških zbornic

Belgrad, 22. okt. AA. Na podlagi sklepov splošne konference obrtniških zbornic in obrtniških odsekov bo v Osijeku 29. in 30. oktobra konferenca vseh obrtniških organizacij iz vse države. Na dnevnem redu te konference so tale vprašanja: 1. Organizacija obrtniške statistike; 2. strokovni nadaljevalni pouk; 3. organizacija izvoza obrtniških izdelkov in proučitev tržnišč za oddajo obrtniških izdelkov; 4. proučitev vzrokov, ki pospešujejo uvoz obrtniških izdelkov in 5. zakonsko pobijanje neelojalne konkurence.

28. oktobra bo predkonferenca vseh zborničnih tajnikov v prostorih obrtniške zbornice.

Obrtniški dan

Belgrad, 22. oktobra. AA. Kakor vsako leto bodo obrtniki tudi letos prvega decembra slavili svoj obrtniški dan. Letos se bo vršilo več konferenc, na katerih bodo njihovi zastopniki razpravljali o važnih obrtniških vprašanjih. Glavna zveza obrtniških združenj bo skupno z zagrebško zvezo hrvatskih obrtnikov in ostalimi organizacijami v državi izdala posebno spomenico. V Zagrebu in po drugih mestih bodo obrtniki priredili razstave v času med 1. in 8. decembrom.

Hmelj

Zalec, 22. oktobra.

Pri sicer bolj mirnem zanimanju in povpraševanju so ostale cene neizpremenjene, vendar so več ali manj le nominalne. Izredno slabo, deževno vreme namreč v ostalem tudi močno ovira vsako nakupovanje iz prve roke.

Zatec, 22. oktobra.

Povpraševanje po v glavnem srednjevrstnem blagu traja dalje in se plačuje za najboljša blaga 28–34 Ké t. j. 51–62 Din za kilogram. Prav tako je mirno povpraševanje po predvsem srednjevrstnem blagu nadalje tudi v Roudnici in Ustiku ter se plačuje za najboljša blaga 22–25.50 Ké t. j. 40–46 Din za kg.

Osebnosti

Belgrad, 22. oktobra. m. Z dekretom prosvetnega ministra je postavljen za glavnega tajnika stalne državne komisije za polaganje proforskih izpitov v prosvetnem ministrstvu v oddelku za srednje šolstvo Zmogoslav Konečnik, dosedanjí slovenski referent za osnovne šole istega ministrstva v Belgradu.

Belgrad, 22. oktobra. m. Prestavljeni so sledeči učitelji in učiteljice: Marija Lakner iz Brezovega v savski banovini v Adlešiče; I. Rubinič iz Adlešičev v Brezovo v savski banovini; I. Zuber iz Hotize v Strigovo; Antonija Končič iz Radatovičev v Sromlje; Androlić-Bendekovičeva iz Strigove v Radomlje.

Belgrajske vesti

Belgrad, 22. oktobra. m. Novoimenovani jugoslovanski poslanik v Berlinu dr. Aleksander Cincar-Marković je prišel iz Solije v Belgrad. Danes je bil sprejet od večine ministrov.

Belgrad, 22. oktobra. m. Danes opoldne je odpoval v Novi Sad ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović, ki je bil sprejet po svojem prihodu v avdicno pri kraljevskem namestniku dr. Stančeviću. Predsednik vlade se je zvečer vrnil v Belgrad.

Belgrad, 22. oktobra. m. Davi je prispela semkaj petčlanska deputacija odbora šmihelskih gojenik, ki se hoče osebno zahvaliti Ni. Velj. kraljič Mariji za pokroviteljstvo, ki ga je kraljica izvolila prevzeti nad akcijo za zgradbo širotnice in samostanu solskih aester v Šmihelu pri Novem mestu, ki bo nosila tudi ime Njenega Velikanstva. Deputacija bo jutri.

Domači odmevi

Socialna revizija znižanja plač

Belgrad, 22. okt. Iz dobro poučenih krogov prihaja vest, da bo v kratkem izvršena revizija uradne o uradniških plačah. Sestavljalci novih sprememb so upoštevali predvsem družine z mnogimi otroki in uradništvo z nizkimi plačami.

Narod odklanja preživeli režim

»Pravda« je priobčila zanimive informacije o posledicah zadnjega glasovanja v skupščini za nadaljnji razvoj dogodkov. List pravi, da je splošno mnenje, da izvolitev štelana Čičića za predsednika Narodne skupščine ne more imeti nikakih posledic na smer nove politike, in to ne samo radi tega, ker je bila vlada glede tega vprašanja popolnoma dezinteresirana, ampak tudi iz razloga, da vlada v smislu ustave ni odgovorna neposredno skupščini. Teh pet mesecev svobodnejšega kurza je pokazalo, da narod želi popolno demokracijo in da je prav ljudstvo odločno nasprotno vsakemu poskusu povratka starega režima, ki ni imel z ljudstvom nikake zveze. Politični krogi, ki podpirajo vlado dr. Stojadinovića, stoje na stališču, da glasovanje v Narodni skupščini ne pomeni nezaupanja vladi, ker je vlada po svojem predsedniku izrečno izjavila, da ne stavi na glasovanje vprašanja zaupanja in da se noče nikakor vezati z volitvami v Narodni skupščini in senatu. Treba je poleg tega pomisliti, da je prav Stojadinovičeva vlada od iste narodne skupščine dobila dvotretjijsko večino, ki je slo za pooblastilo o političnih zakonih. V primeru, da bi se skupščina opredelila za stari kurz (stari režim), na podlagi katerega je bila izvoljena, potem bi to pomenilo, da se je zoperstavila splošnim narodnim željam. S tem bi skupščina tudi dokazala, da noče novih političnih zakonov, katerih namen je, zagotoviti državni demokraciji. Tudi pripadniki združene opozicije ne pripisujejo glasovanju v skupščini nikakega pomena.

Zagonetnost Mačkovih izjav

»Hrvatskemu listu« je dr. Maček izjavil o sestanku z dr. Lazo Markovićem: Resnica je, da se moramo mi končno sporazumeti samo s pravimi predstavniki Srbov, to je samo z ljudmi, ki jim Srbi izrečejo zaupanje pri splošnih volitvah. Toda pri tem je treba upoštevati, da politika ni matematika, ampak po večini zadeva psihologije; zato je odločujoče važnost, katera skupina bo Srbom prva iskreno in odkrito razložila vse hrvatsko vprašanje, in to že pred volitvami, in pripravila srbski narod na iskren in pravičen sporazum, kakor je hrvatski narod že zdavnaj pripravljen. Ta izjava zopet dokazuje, da je prišel v zadnjem času dr. Maček stopati iz dosedanje rezerve. Značilno je, da dr. Maček zastopa mišljenje, da bi bilo treba vprašanje sporazuma s Hrvati razčistiti že pred volitvami. Če bi se to dalo doseči, potem bi bilo to najvažnejše politično vprašanje v načelu rešeno že pred volitvami, tako da bi novi narodni skupščini ostalo samo tehnična izvedba doseženega sporazuma. Nova Mačkova izjava tudi dokazuje, da se vodja SDK noče povsem vezati s strankami srbijskega dela združene opozicije in da bi bil pripravljen pogajati se tudi z drugimi političnimi skupinami. Dr. Maček se je morda zbal, da bi njegove besede ne razburile Davidovičevih demokratov in Jovanovičevih zemljoradnikov; zato jih je takoj omilila platiščno pripombo, da je srbska izvenparlamentarna opozicija na pravi poti.

Zajednica, ki izhaja v Zagrebu in se naziva »organ JRZ«, pripominja menda v zvezi s to izjavo: »Če dr. Maček misli, da se ne more razgovorjati s srbskimi politikmi, potem se tudi srbski politikmi ne morejo razgovorjati z njim. Če pa je treba pogajati se, potem naj bi se ta pogajanja izvedla po volitvah, ki naj pokažejo, ali je dr. Maček legitimni hrvatski predstavnik ali ne.« Zajednica komentira torej Mačkovo stališče v povsem negativnem smislu.

Velik shod JRZ v Brežicah

V nedeljo se je vršil v dvorani Narodnega doma v Brežicah shod JRZ. Bila je to sijajna manifestacija slovenskega naroda, bivačnega v okrajih ob hrvatski meji. Kljub slabemu vremenu je nad 800 ml in fantov napolnilo dvorano Narodnega doma in mnogo jih je stalo v predsobi in na hodnikih. Iz obmejne občine Dobove so prikorakali z godbo na čelu in s svojim številom dokazali, dejansko dokazali, da bodo volivci tudi te velike občine, vedno strojno korakali za našim skupnim slovenskim narodnim voditeljem dr. Antonom Korošcem.

Zborovanje je otvoril po 10 g. Lesar Josip in pozdravil zborovalce v imenu ministra dr. Kreka, ki je poslal pismoeno opravičilo, da zaradi zadržanosti po nujnih državnih poslih ne more priti na današnje zborovanje; dalje je pozdravil vse tri napovedane govornike: dr. Leskovarja, župnika Tratinika in tajnika Kranjca Marka ter zastopnika državne oblasti okrajnega načelnika Polkharja.

Dr. Josip Leskovar, zaslužni bivši predsednik mariborskega samouprave, je v jednatem govoru podal pregled trpljenja, ki ga je moral pretrpeti slovenski narod pod režimom bivše JRKD in prošle JNS. Pri vsem tem so nesramno vpili po svojem časopisu, da je sedaj prišla doba prave svobode, da je poprej vedno vladal klerikalni teror.

Drugi govornik, tajnik g. Marko Kranjec, je podal jasn pregled gospodarstva v državi v dobi, odkar se je pri nas začela gospodarska kriza. To krizo, ki je bila zajela ves svet, so režimi postrelali s svoje nesposobno politiko.

Posledno pozornost je govornik posvetil delovanju bivših režimov na zaščiti kmetov. Izdali so zakon o kmetih zaščiti in ga v kratki dobi z raznimi uredbami petkrat spremenili; vse spremembe pa so bile napravljene tako, da je bila vsaka sprememba slabša od prejšnjega stanja. Ta negotovost je izvirala iz tega, ker vlastodržci sami niso bili na jasnem, kaj hočejo. — Opisal je žitni režim, ob katerem so gotovi ljudje bajno obogateli na račun kmetov, ki so pšenico za bone prodajali, bonov pa niso mogli uporabiti niti za plačevanje davkov, in na račun, nas vseh, ki smo morali razliko med nakupno ceno pšenice in njeno dejansko ceno v inozemstvu plačevati v davkih, razen tega pa smo v Sloveniji še morali kupovati pšenico po višji ceni. — Dotaknil se je tudi tako zvane Našičke afera, ki se o njej proces bliža koncu in ki sta v njo zapletena tudi dva ministra bivšega režima.

H koncu je razvil program JRZ in pozval zborovalce, naj se je oklenejo kot svoje nekdanje SLS.

Tretji govornik rajhenburški svetnik g. Josip Tratinik je pokazal na delovanje voditelja slovenskega naroda dr. Korošec od časa pred svetovno vojno, med svetovno vojno — povdaril zlasti majniško deklaracijo, katero je izvedel on, in na njegovo politično udejstvovanje v Jugoslaviji.

Govornik je poudaril dotikajo se hrvatskega vprašanja, da nam Slovincem že pamet sama narekuje, da se moramo držati svojega voditelja, če hočemo kdaj kot narod kaj doseči. Hrvatje naj pa imajo svoje voditelje in naj z njimi dosežejo, kar zahtevajo. To pa je v tem, kar zadeva Slovenijo oziroma hrvatske banovine. Opozorjal je tudi na nevarnost komunizma, ki se poslužuje sedaj tega hrvatskega vprašanja in s tem podtalno skuša razdirati našo državo.

Govornik je pozval zborovalce, naj se oklenejo JRZ in s tem podpirajo stremiljena vlade in tako pomagajo sebi v boljšo in lepšo bodočnost.

Zborovalci so nagradili govornika z viharim ploskanjem. Soglasno so pooblastili predsednika zborovanja, da pošlje v njih imenu pozdrave ministru dr. Mihi Kreku, našem banu dr. Marku Nathačnu, predsedniku vlade dr. Milanu Stojadinoviču in voditelju slovenskega naroda dr. Antonu Korošcu, kateremu so priredili zborovalci viharne ovacije.

Predsednik je zborovanje zaključil in godba je zaigrala državno himno, nakar so se zborovalci disciplinirano razšli.

Opozicija o jugolašizmu

Zbor združene opozicije v Aleksincu se je vršil — kakor poročajo časopisi — pod geslom: V boj proti fašizmu! Dr. Dragoljub Jovanović je v zvezi s tem geslom opozoril na neke nevarnosti novega fašizma: »Opazujemo, da zmagi Jevljevega režima se ni mrtve, da razni fašistični elementi še vzdigujejo glave, da se pripravlja nov napad na naše svobode, celo na liste majhne svobode, ki smo jih nekaj časa uživali. Ne samo Hordjera in njegovi polzavesni borbaši s širokimi naramnicami in torbami, polnimi kamenja, ampak tudi politični obupanci pod imenom »pohorcev«, poforcev, slednjež se brodolomci mrtvovalne JNS, — vsi ti se zbirajo in tincje v osrednje.«

Vladni klub JRZ

Belgrad, 22. okt. m. Kakor je včerajšnji »Slovenec« poročal, se je osnoval v narodni skupščini klub poslancev JRZ. Danes se je nadaljevalo vpisovanje poslancev v ta klub in je bilo vpisanih poslancev doseglo opoldne število 136. Klub je imel danes tudi sejo, po kateri je bil izdan sledeči komunikat:

»Klub narodnih poslancev JRZ je imel danes dopoldne od 10 do 12 sejo pod predsedstvom Dragice Cvetkovića. Poleg vprašanja nadaljnjega dela o organizaciji se je dispuiralo o uredbah glede ureditve kmetijskih dolgov in znižanja uradniških prejemkov. Odbor kluba bo to razpravo nadaljeval na svojih nadaljnjih sejah. Od planov klubovega odbora se bodo doleteli dežurni, ki se bodo vedno ob določenih dneh nahajali v prostorih kluba.«

Slovenski liberalni kmetiči

Belgrad, 22. okt. m. Kakor smo včeraj poročali, so slovenski liberalni kmetiči, ki se potem, ko so izstopili iz kluba vladne večine, niso mogli znati, nadaljevati svojo akcijo in so tekom današnjega dne skupno z vojvodinskimi poslanci, ki jih vodi dr. Kosić, in z nekaterimi poslanci pod vodstvom bivšega osiškega župana Pinterovića ustanovili narodni delovni klub. O ustanovitvi novega kluba so obvestili predsedstvo skupščine in prosili za prostor. Od slovenskih poslancev so v tem klubu: Lavrenčič, Dobrovec, Gorenjak, Hočevar, dr. Jančič, Janžeković, Koman, Mravlj, Plešković in Rešek. Ustanovitelji tega kluba računajo na pristop poslancev, ki jih vodi bivši minister Preka. Teh poslancev je pa samo nekoliko, ker vodi ostale hrvatske poslance bivši minister dr. Kožulj, ki je bil svojčas skupaj s Preko član bivšega skupščinskega narodnega kluba, ki pa se je razšel s Preko in nima z njim ničesar skupnega več. Kožuljeva skupina v narodni skupščini je precej močna, pa bo po zatrljanju njegovih poslancev podpirala kraljevo vlado. Da pa njegova skupina ne misli vstopiti v danes ustanovljeni narodni klub, je dr. Kožulj sam potrdil v izjavi, ki jo je dal danes proti večeru časnikarjem z ozirom na pisanje nocojšnje »Pravde«, ki izraža mnenje nekaterih poslancev iz njegovega kluba, da bo vstopil v nov klub tudi bivši minister Kožulj.

Priprave za nov volivni zakon

Belgrad, 22. oktobra. m. Kakor je »Slovenec« poročal, je v notranjem ministrstvu že izdelan projekt sprememb in dopolnil zakona o volitvah narodnih poslancev. Kakor se doznava, bo v najkrajšem času redigiran projekt sprememb in dopolnil omenjenega zakona.

Organizacije JRZ

V ljutomerskem okraju. — Za občino Gornja Radgona se je vršil občni zbor že dne 10. t. m. ter je bil za predsednika izvoljen Snaj Franc, tajnik posojilnice v Gornji Radgoni, za podpredsednika pa Lančič Janez, posestnik istolam.

V Krizevcih pri Ljutomeru je bil izvoljen za predsednika stranke Stuhce Alojz, posestnik v Starinovi vasi, za podpredsednika pa Vaupotič Matija, posestnik v Lukavih.

V občini Ljutomer-mesto je bil izvoljen za predsednika stranke Rajh Jakob, posestnik, ter misr Lovrec Andrej, župnik, oba iz Ljutomeru.

V občini Ljutomer-okolice je bil izvoljen za predsednika Slavič Franc, posestnik na Cvenu, za podpredsednika Lipovec Ignac, posestnik v Podgradju.

V Cezanjevih je bil izvoljen za predsednika Ribič Ivan ml., za podpredsednika Dunaj Franc, posestnik, oba iz Cezanjevcev.

Pri Mali Nedelji je bil izvoljen za predsednika Spindler Lovro, posestnik v Moravcih, za podpredsednika pa Kolbl Franc, posestnik v Drakovcih.

V nedeljo dne 27. t. m. pa se vrši občni zbor pri Negovi in v Verževu.

V Trebeljevem. Na občenem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: Gale Josip, predsednik, Jelenc Anton, podpredsednik, Adolf de Cecco, tajnik, Čož Ignacij, blagajnik, in 25 odbornikov. Naša obč. organizacija JRZ ima članov 334 mož in fantov.

Krka. Dne 20. oktobra se je vršil ustanovni občni zbor krajevne organizacije JRZ. Soglasno je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Zupan Anton, podpredsednik Intihar Alojz, tajnik Rebolj Franc, blagajnik Globokar Alojz in 14 odbornikov.

Ali naj uzakonimo umor nerojenega otroka?

Zdravniško društvo je na svojem zadnjem obnem zboru v Belgradu sprejelo z ogromno večino glasov sklep za legalizacijo abortusa (uzakonjenje izvajanja splavov, odpravo telesnega plodu) kadarkoli bi kakšna žena ali dekle, ki zanosi, to iz socialnih razlogov hotela. Dr. Zalokar in dr. Meršol sta govorila proti in zagovarjala medicinsko indikacijo, to je, le tedaj naj se izvrši splav, kadar 3 zdravniki odločijo, da je v interesu življenja matere iz zdravstvenih razlogov potrebno izvršiti splav, in to lege artis edino po zdravnikovih rokah.

Ne smemo si zakrivati oči pred dejstvom, da se danes vršijo splavi v takem številu, da je človeka groza. Ne samo pri nas — po vsem svetu, in odkar so komunisti v Rusiji to splošno vpeljali, še prav posebno. Statistika nam kaže, da sedaj posledice na materah in nam bo zgodovina v bodoče odkrila še vse bujše slike, kaj vse iz tega rezultira za človeštvo. Medicinska indikacija ni popolnoma absolutna in medicinska, kakor nobena znanost, ni še na višku, in se je motila, popravljala sebe in izpopolnjevala, torej nimamo sigurnosti tudi v njej ne. Koliko indikacij od zdravniških avtoritet se je v praksi ovrglo. Pa je pri 3. otroku, mati sedaj 12 otrok, dobila strogo zdravniško navodilo: Nobenega več donositi. Pri 6. je 1. avtoriteta isto ponovila in mati je še danes pri 12. otroku zdrava, vesela in otroci tudi. Pa je še nekaj primerov. Medicina konstatira da je med posameznimi porodi res treba več odmorov kot 12 mesecev in sociologija stoji na stališču: Toli-ko otrok, kolikor jih moreš prehraniti in vzgojiti. Tako stoji danes.

V tej dobi je pa Schröder-Knaus-Oginovo odkritje prineslo rešitev in popolno zadovoljstvo v vseh smereh. Dr. Smalres, holandski zdravnik, pa je dal praktične nasvete in navodila.

Po teh navodilih nima noben abortus, noben splav skoraj več upravičenosti, nepotreben je, ne potrebujemo ga več. Morije nerojenih otrok so s tem nepotrebne in kdor se to prakticira, je nazadnjak.

Vsa antikoncepcijska sredstva so ne- potrebna, vsa obrt mazačev in vseh, ki na de- belo izvajajo splave, sedaj odpadejo. Tovarnam antikoncepcijskih sredstev grozi propad. Kot odrešenje je prišla v tem hudem času Knaus-Oginova metoda: za starše pa sprošče- nje in mirna vest. Nobeni materi ne bo treba na svojo vest nalagati umora. V praksi se je K.-O. metoda izkazala, zametujejo jo le oni, ki jo niso preštudirali. Vemo, da je vsak name- noma hoten splav — umor živega bitja. Fetus v materinem telesu je novo živo bitje, ni organ matere, nego živi samo v materinem organu in mati nima pravice umoriti mu življenje s ho- tenim splavom. Odkar se ovulum in sperma- tociom v skupno bitje prelijeja je to novo bit- je, živo, življenja zmožno, z dušo od Boga ob- darjeno bitje. Vseeno je, če je to bitje kot fe- tus v uterusu ali pozneje kot dete v zibelki, ali kot odrasčeno bitje. Vseeno je, če isto bitje v uterusu ne diha zunanjega zraka, ne zauživa hrane, kot jo mi odrasli, in ne nudi, ne go- vori, kakor je vseeno, če pozneje dete v ple- nicali še ne zna hoditi, ne govoriti, temveč samo diha zunanji zrak in pije materino mleko in daje od sebe izločila. Končno je to le njemu primerno bivališče za to dobo in primeren na- čin prehrane za ta košček življenjskega razvi- janja, pa naj bo to fetus dete ali odrasli človek. Umor je umor, pa naj bo to umor od- raščene človeka ali splav nerojenega otroka.

Kako lahko, se zdi, gre svet in to celo inteligentni svet, preko tega vprašanja, kakor bi to ne bilo nič posebnega, kakor da ni duše. Kakor da je duša nerojenega otroka v materi- nem telesu objektum neglehabile.

In po tem ne moremo sprejeti niti medicin- ske indikacije za izvajanje abortusa, odkar nam Knaus-Oginovo stoji na razpolago, kar je za človeštvo neprimerno višja vrednota, lepša in idealnejša pot v medicinski, socialni in etični indikaciji. Žal, da je Knaus-Oginovo-Smuldes še tako malo poznan.

Dr. Justin S. Matej.

Nalivi in povodnji

Ljubljana, 22. oktobra.

Ob zadnji lunini spremembi se je glasila Hersch- lova napoved za ta teden: dež in sneg. Tudi več- rajšnja dunajska vremenska napoved se je glasila enako in verjetno je, da so imeli na Nizijavstrij- skem — in za to deželo posebno veljata obe na- povedi — res dež in sneg, pri nas pa snega dose- daj še ni, pač pa nas je nebo obdarovalo z obilnim dežjem. Deževati je pričelo že v nedeljo, nato pa je skoraj neprestano lilo kakor iz škafa. Umevno je, da so narasle vse vode v ljubljanski kotlini, tako Sava, še bolj pa Ljubljana z vsemi svojimi pritoki. Na vsem Barju so se zbrale ogromne mno- žine vode, ki se je od Vrhnik na dol do Lip raz- lila po vsem polju. S Krma so pridri hudourniki, poprej nedolžni jarki in potoki se izpreminjajo v reke. Skozi Ljubljano valita Ljubljana in Gru- berjev prekop velike množine umazane, blatne vo- de. Ako bi morda sedaj nehale deževati, potem bi bila šele nevarnost, da se ponovi velika povodenj, preprečena.

Zaradi dežja so najbolj prizadeti delavci, ki so bili zaposleni pri regulaciji Ljubljane. Regulacij- ska dela so morala biti vsa ustavljena. Velike mno-

žine vode, ki jo prinaša Ljubljana, niso sicer ško- dovale že dovršenim regulacijskim delom, ker je podjetje že poprej ukrenilo vse potrebno, da se prepreči še večja škoda. Zadnje čase so delali na zagatni steni, ki so jo postavili k izlivu Gradašice in katere naloga bi bila odvajati Gradašico v že regulirani in betonirani del Ljubljane. Pri sedanjih regulacijskih delih dela namreč Gradašica naj- večje težave. Potrebno bo počakati mnogo dni, da Ljubljana odvode svo vodo, ki stoji sedaj na Barju, tako da se bodo mogla regulacijska dela zopet nadaljevati.

Celje, 22. oktobra.

Zaradi neprestanega deževja od ponedeljka na terek potuji je Savinja s pritoki narasla in je že zjutraj na nekaterih mestih prestopi- la bregove in poplavlila obrobne nižje ležeče travnike. Prav tako so v teku noči zelo narasli potoki, vendar zjutraj še ni bilo nevarnosti za poplavo. Tekom dopoldneva je voda začela po- časi upadati, in je Savinja padla do 12. ure za približno pol metra. Po 12. je na zopet začelo močnejše deževati in so temu primerno tudi vode zopet hitro naraščale ter se je bati po- vodnji, če ne bo kmalu nastopilo lepše vreme.

k Črnemu morju, od tam pa je šel v Moskvo.

Ves čas je delal po raznih tovarnah. Silno se mu je večkrat tožilo po domovini, po svoji ženi in svojcih in ni mogel več strpeti. Na vse načine je že opetovano poskušal dobiti dovoljenje za zapustitev Rusije, pa mu ga niso dali. Letos na pomlad se je odločil, da bo zapustil Rusijo na skrivaj. Dne 5. maja je odšel peš iz Moskve, se srečno prekradel v veliki življenjski nevarnosti preko meje na Poljsko in ker je bil brez sredstev, mu ni preostalo drugega, kakor nadaljevati potovan- je peš. Preromal je na ta način vso Poljsko, Čehoslovaško in Avstrijo do naše meje, kjer je po dolgomesečnem tavanju slednjič stopil na domača tla. Vseh 19 let, ki jih je preživel v Rusiji, ni imel od doma nobenega poročila. Ne ve, kako je s svoji, ne ve, ali mu žena, ki jo je zapustil pri odhodu k vojakom v St. Janzu na Dravskem polju, še živi in ga še čaka, ali se je znova poročila. V popolno negotovost gre nazaj v kraje, kjer je preživel mladost, pa so mu danes bolj tuji, kakor prostrana Rusija. Le v spominu mu je ostala še slika doma in znancev. Franc- a Svarca so šentiljski orožniki privedli v Maribor, kjer so ga predali tukajšnji po- liciji in ta ga je zopet pustila, da nadaljuje svoje romanje po domovini, dokler ne najde svojece.

Ni manjša zahvala ne gre domačim krškim pevcem — 17 po številu —, ki so izpolnili odmore med dejanji s svojimi izvežbanimi pevskimi glasovi. Kako ne bi zadovoljili tudi muzikalično občutli- vega ušesa pevci, izmed katerih že nekateri po- jejo nad dvajset let in trideset let pri najrazličnejših zborih. Čast jim, da so se žrtvovali tudi za mi- sijonsko prireditve.

Hvaležen pa bo zlasti misijonar g. Majcen vsem, ki so tako številno prireditev posetili ob za- vesti, da ima v domovini mnogo prijateljev, ki mi- slijo pa tudi molijo zanj kljub veliki oddaljenosti, ki jih loči od njega. Še g. dr. Ehrlich in njegovi stu- dentje bodo morda zadovoljni, češ: potnina za g. Majcena bo kmalu pokrita.

Splošno mnenje je, da ni nikomur žal, ki je prireditve obiskal in da bi na podobno še rade- volje prišel. Zato pa: Bog plačaj obilno vsem, ki so prireditve omogočili!

KINO SLOGA
TEL. 2740

Premiera ob 16, 19.15 in 21.15

MATERINA ŽRTEV

Film, ki bo slehernega ganil. Slika težko preizkušene, molče trpeče matere

Dopolnilo in nov zvočni tednik

Ko bi oče moral priti

pralo bi se samo z Radionom

Schichtov **RADION** pere sam

Starček skrivnostno izginil

Z njim je izginilo tudi 20.000 dinarjev

Maribor, 22. oktobra.

Orožniki v Petrovcih v Prekmurju in mariborska policija raziskujeta zagonetno zadevo, ki ima po vsem videzu v ozadju skrivnostni zločin. Dne 13. oktobra je prišel v Maribor 76-letni posestnik Franc Korošec iz Petrovcev. Pripeljal se je z vlakom v druž- bi brezposelnega delavca Franca Perša, ki je njegov sosed. Korošec je prišel v Maribor zaradi razprave na okrožnem sodišču proti posestniku Josipu Bedeku, katerega je tožil zaradi tatvine sena. Z istim vlakom sta se pripeljala v Maribor tudi toženi Bedek in njegova žena Karolina. Tožitelj in tožene- sta se sešla že v vlakcu ter so se vsi štirje skupaj peljali v Maribor pa so se najprej ustavili v Jadranski kleti, od koder so odšli v Spatzekovo restavracijo. Tam so večerjali ter se pogovarjali, kako bi prenočili. Pridru- žil se jim je tudi neki kočijaž, ki je pozval zakonca Bedeka k sebi na prenočišče. Oba sta ponudbo sprejela ter se odpeljala s ko- čijažem, Perš in Korošec pa sta še ostala pri Spatzeku ter izjavila, da si hodeta poiskala prenočišče v mestu. Res sta se kmalu dvig- nila in od takrat je zmanjkala za starim Ko- rošcem vsaka sled. Naslednjega dne ga ni bilo k razpravi, pač pa je prišel na sodišče Perš ter povedal sodniku, da je Korošec zve- čer neznano kam izginil. Pa tudi domov se

Korošec še do sedaj ni povrnil. Zadeva je postala še bolj sumljiva, ko sta zakonca Be- dek izjavila poizvedujočim orožnikom, da je imel Korošec v Mariboru pri sebi gotovo 20.000 Din v tisočakah v listnici. Orožniki so nato zaslili Perša, ki je pripovedoval, da sta v omenjeni noči s Korošcem zaman iskala po Mariboru prenočišča. Ker pa je bila topla noč, je pregovoril Korošca, naj se podasta na sejmšče za seno in slamo poleg klavnice, kjer bosta že kako prenočila pod milim ne- bom. Res sta šla tja in se vlegla na travo ter kmalu zaspala. Ko pa se je Perš okrog 4 zjutraj prebudil, ni našel poleg sebe Ko- rošca. Iskal ga je potem po vsem mestu, pa zaman. Končno je odšel na sodišče ter pove- dal sodniku, da se je Korošec najbrže odpel- ljal. Zelo se je začudil, ko ga tudi doma ni bilo. Peršev izpovedbe so bile maloverjetne. Orožniki so ga zaradi tega aretirali in danes prignali v Maribor ter ga izročili policiji, da izvrši poizvedbe v mestu ter morda odk- riye kako sled za zginulim starčkom, ki je nosil v kritični noči s seboj znatno bogastvo. Sumljivo je to, da ima aretirani Perš za seboj že zelo temno preteklost ter je bil ne- koč tudi že osumljen zaradi roparskega umora. — Pogrešani Korošec je zaradi star-osti že ves sključen in grbast, slabo sliši in vidi ter je zaradi teh nadlog tudi vzel Perša kot spremljevalca v Mariboru.

Pol stoletja prosvete

Sv. Lovrenc na Poh. 22. okt.

Kmetško bralno društvo se vneto pripravlja na velik kulturni jubilej. Na praznik Kristusa Kralja dne 27. oktobra namreč proslavi petdesetlet- nico svojega obstoja. Dopoldne bo za člane in številne prijatelje veljal obnovitvi in pozitivni du- hovnega življenja. Popoldne ob 15 pa nas sprejme v svoje okrilje okusno obnovljena društvena dvo- rana, kjer bodo društveniki skušali nuditi občin- stvu obilo plemenitega užitka pri raznih točkah proslavnega sporeda. Slavnostni govornik bo pred- sednik mariborske P. Z. dr. Jos. Ho hn je c. Mno- go pričakujemo tudi od globoke svetovno-nazorne drame »Podrti križ«, prirejene po češkem origina- lu, ki se bo ob tej priliki prvič nudila v slovenski obleki. Prijatelji, ki tako radi prihitite občudovat prelepi Sv. Lovrenc, pa tudi lovrenške fante in dekleta, imate tudi v nedeljo lepo zvezo iz Mari- bora z vlakom ob 13.5 in zvečer nazaj.

Razstava jabolk v Ljubljani

Danes ob 10 dopoldne otvori sadjarsko-vrt- narska podružnica pod vodstvom g. nadzornika Štreklja in vinarsko-sadjarskega strokovnjaka g. inšpektorja Gombača razstavo raznih vrst jabolk na velesojmu v paviljonu M. Razstava bo odprta še v četrtek do 6 zvečer. Da se krijejo stroški, se bo pobirala vstopnina po 2 Din. Sadržje je le na ogled ter ne naproday. Na razstavi so zastopane vse bolj znane vrste jabolk iz vseh okrajev Drav- ske banovine. Razstava bo zelo poučna ne le za lajlika, tem bolj za strokovnjaka in ljubitelja sadja, ker bo imel priliko poučiti se o raznih vrstah ja- bolk in primerjati iste vrste v posameznih krajih. Meščani se bodo mogli poučiti, kaj naj kupujejo, da bodo imeli čez zimo res dobro sadje. Ljubitelji, ki imajo doma razne neznane vrste jabolk, naj pri- nesozorce s seboj, da se jim določijo imena. Ker je ta razstava zelo poučna, priporočamo vsem sadjarjem, da jo obiščejo.

Mlad mož zaklan

Črenšovci, 21. oktobra.

Snoči je bila v neki gostilni na Gornji Bistrici plesna veselica. Zbralo se je razmeroma malo go- stov. Kakor vedno ob takih prilikah, je prišlo do prepriov. Okrog 9 zvečer pa so bili fantje zbrani po cestah. Nekateri so imeli vile, drugi kole in se- kire, nož je seveda vsak imel. Kamenje je letelo sem in tja, vpilje in preklinjanje, da je slo človeku skozi ušesa. Ko so se nekateri drugi fantje in mož- je vračali proti domu na Srednjo Bistrico, so fantje iz Gornje Bistrice začeli svoj pretepaški posel. Ko- likor se je moglo do sedaj zvedeti, so čakali ne-

kega fanta, prišel pa je Lebar Oto, mlad mož, in tega so nagnali na Srednji Bistrici na neko dvori- šče in ga tam začeli obdelavati. S sekiro je dobil več ran na glavi, da so mu lobanjo razklali. Čez pol ure je izdihnil. Lansko leto se je poročil in za- pusča mlado ženo. Orožniki so že prišli glavne krivce, ki so vsi širom krajine znani pretepači.

Slikar, ki slika z ного

Kakor smo že poročali, se mudi te dni v Ljubljani slikar-invalid A. Klein, katerega poseb- nost je, da slika z ного. V Kazini je priredil tudi razstavo, ki jo občinstvo marljivo obiskuje ter se da tudi rado od njega portretirati. V nekaj minu- tah izdela z ного portret. Razstava je danes zad- nji dan odprta. Občinstvu priporočamo obisk te razstave, saj živavi in marljivi slikar-invalid to tudi zasluži.

— Motnje v želodcu in črevesu. Ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburje- nost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefova grenčice«.

Misijonska prireditve v Krškem

Krško ob Savi, 21. oktobra.

Trojno dobro delo — tako upamo — je bilo storjeno z nedeljsko misijonsko prireditvijo:

Mladi salezijanski gojenci iz Radne, ki so nam tako lepo igrali zanimivo igr Ob sinji reki, so se brez dvoma tudi sami ob igri še bolj uživali v živ- ljenje kitajskih misijonarjev. Kdo ve, če koga iz- med njih ravno pod vplivom te igre ob svojem času ne pokliče Bog, da se napoti za g. Majcnom v daljnji Kitaj?

Ni dvoma, da je misijonska ideja ob nazorni igri, ob ubranem petju in vsebinsko pomenljivih deklaracijah tudi v dušah navzočih — dvorana je bila proti pričakovanju polna — vstala še lepša in še bolj privlačna.

Pa tudi materielni uspeh 500 Din čistih kot prispevek za potovanje g. Majcena pomeni precej za naše razmere, ker igre itak ponavadi malo či- stega dajo in to zlasti še ob času pomanjkanja de- narja.

Trojno dobro delo pa kliče tudi po trojni za- hvali:

Toplo zahvalo zasluži ravnateljstvo sal. zavo- da na Radni, ki je dovolilo svojim gojencem, da so ponovili — pred letom so, jo že igrali na Radni sa- mi — pomenljivo misijonsko igr z veliko rutino v splošno zadovoljnost navzočih gledalcev.

Drobne novice

Koledar

Sreda, 23. oktobra: Klotilda, mučenica; Jožefina, devica mučenica; Severin, škof.

Novi grobovi

† Dr. Bogica Pogačnik, por. dr. Grimm, V Monakovem je umrla gospa dr. Bogica Pogačnik, poročena dr. Grimm, hčerka uglednega ljubljanskega primarija g. dr. Pogačnika. Pokopali so jo preteklo soboto v Monakovem. Naj počiva v Bogu! Zaljubljenim staršem in drugim sorodnikom naše globoko sožalje!

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zasopala gospodična Marijana Potecnik, učiteljica v pokopu. Pogreb bo šel danes popoldne ob 3. iz hiše Zaloški Poljanska cesta 10. Naj v miru počiva! Zaljubljenim sestrinam naše iskreno sožalje!

† V Dolenji vasi pri Podbrezjah je umrl gospod Franc Stular, posestnik in mlinar. Pogreb bo v četrtek ob 10. dopoldne na župno pokopališče v Podbrezjah. Naj mu sveti večna luč! Zaljubljenim sorodnikom naše iskreno sožalje!

Gospa Ivanka ima prav!

Da ima rajša, če postane pri pranju voda umazana, pravi gospa Ivanka. Je to mogoče? Da! Obilna, gosta in bela pena Zlatorogovega mila ima neverjetno moč, da razkroji in odplavi vsako nesnago, pa četudi se skriva v notranjosti tkanin. Perilo postane snežno belo in - odplavljena umazanost počrni vodo.

Zlatorogovoterpentino milo

Osebnosti

— Iz vojaške službe. Odrejeni so na službo v sorovakcionalni oddelki voj. higienskega zavoda glavne vojne bolnišnice san. kap. II. razr. dr. Karlo Mataušek in na službo v fiziološki oddelki iste bolnišnice lekarniški kap. II. razr. Vilim Bergman; za poveljnika 5. čete, 6. pešpolka peh. kap. I. razr. Mirko Čubrilo; na službo v minersko poveljstvo poročnik fregate Peter Laura; na službo na brodu »Hvar« strojna podporačnika Josip Ambrožič in Franc Petrič; na službo v mornariško opazovalno poveljstvo poroč. korvete Rihard Ostrie; na službo v pomorsko zrakoplovno šolo poročnika fregate Stefan Rajter in Rudolf Vinkler in poročnik korvete Vincencij Groselj; za poveljnika Kranjske čete dravskega orož. polka orož. major Vladimir Cvijanović; za poveljnika ohridske čete var-darskega orož. polka orož. kap. I. razr. Slavko Plevelj; za vodnika bošensko-gradiškega voda vrhaškega orož. polka orož. podporačnik Milan Rizomondo; za vodnika imotskega voda primorskega orož. polka orož. poročnik Rudolf Čigler in za vodnika sinjskega voda primorskega orož. polka orož. poročnik Mato Kulš.

— Katehetsko društvo vabi na redni občni zbor, ki bo v sredo, 6. novembra 1935 ob 5 popoldne v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne, I. nadst. Na obnem zboru bo poročilo o društvenem delovanju ter volitev novega odbora. Po društvenih pravilih je treba samostojne predloge pisanosti odboru pisмено vsaj 8 dni pred občnim zborom.

— Honorarnega profesorja za angleški, francoski, nemški in italijanski jezik potrebuje pomorska voj. akademija. Za to mesto pridejo v poštev profesorji srednjih šol, vseučilišč in učne moči s fakultetno izobrazbo, ki dobro obvladajo navedene jezike. Pogoji so razvidni iz »Služb. voj. listne« stran 1779-1782, ki je interesantom na razpolago pri pristojnih voj. okrožjih in na vseh orožniških postajah.

KINO UNION

Telefon 2221

Ne zamudite!

Danes prvič nenadkriljiva mala igralka

Shirley Temple

v velikem filmu

Angel aerodroma

Pesem otroške ljubezni : : : Dete in letalci

Danes ob 16., 19.15., 21.15. uri.

Predprodaja vstopnic od 11-12.30 in od 15 dalje.

— V Splitu nova pravoslavna cerkev. V Splitu so v zadnjem času zgradili novo pravoslavno kapelo, ki bo prihodnjo nedeljo posvečena.

— Zgradarina. Glasom razglasila davčnega oddelka finanč. ministristva je na podlagi čl. 105 zakona o neposrednih davkih treba predložiti davčne prijave za zgradarino v času od 16. oktobra do 14. novembra t. l. Potrebne tiskovine ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Pola stane 1 Din. Hišne posestnike opozarjamo na knjižico »Zgradarina«, ki jo je spisal referent za zgradarino pri davčni upravi za mesto Ljubljana Lovro Novak. Cena ji je 15 Din. Kake važnosti je ta knjižica za vsakega davkoplačevalca zgradarine, vedo povedati le oni, ki so na podlagi vsebine, nasvetov in navodil te knjižice podali tako napoved, da je v skladu z zakonskimi določili glede dovoljenj in nedovoljenj odbitkov in so si s tem prihranili že marsikateri stotak, ki so ga poprej prostovoljno — uvelode določili davčni upravi.

Gostje bodo Vas povsod hvalili, če boste Slatino Petanjko jim točili!

— Služba cestarja. Kraljevska banska uprava sporoča: Na osnovi § 31. zakona o ban-ski upravi razpisuje v območju okrajnega cestnega odbora Celje službeno mesto banovinskega cestarja, in sicer za sledeči cestni projekt: t. banov. cesta II/194 Velenje - Črnc - Petrovice od km 8.254 do 11.000; 2. banov. cesta II/195 Viki-nja vas - Dobrna, odcep na Črnc od km 0.00 do 2.820 v skupni dolžini 3.566 km. — Prosilci za to

mesto morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredbi o službenih razmerjih državnih cestar-jev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 50 let. — Lastnoročno pisane in s kolkom za 5 Din kolkovane prošnje, opremljene s pravičnimi in zadostno kolkovani-mi prilogi (trojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o od-služenju kadrovskega roka zdravniško spriče-valo, uravstveno spričevalo, potrdilo pristojne-ga oblasti, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je vložiti najkasneje do 13. novembra 1935 pri sreskem cestnem od-boru v Celju.

Dobro jutro ~~~~~ Lutz

Cenik: Tovarna Lutz-poči, Ljubljana - Šiška

— Na grobove vojnih žrtov ob Soti, na Sveto goro in v Trst. Tridnevno potovanje z avtobusom od 4. do 6. novembra. — Prijave in vplačila do 29. oktobra. Pojasnila brezplačno — »Po božjem svetlu«, Ljubljana, Sentpeterska vojašnica.

— Rodni sestre je odsekal glavo. Pri naših bosanskih muslimanih zelo mnogo drže na čast rodbine, da se ne omakežuje. V Bosanski Grad-ški se je te dni pripetil strašen dogodek, ki krvavo potrjuje gornje. Fatima Seidič je imela razmerje z mladenčcem Mujo Tubonjo, in sicer proti volji staršev. Zaradi tega jo je brat Mustafa mnogokrat opominjal, naj prekine svoje odnose s Mujo. Te dni pa je zalotil Mujo v sobi svoje sestre. To ga je tako razjarilo, da je stekel po sekuro in z njo odsekal Fatimi glavo. Po zločinu se je sam jvil orožnikom.

— V Trst in Gorico (Sveto Goro) 27. okt. eno- in dvodnevni izlet z avtom. Prijave do 24. okt. sprejema »Po božjem svetlu«, Ljubljana, Sentpeterska vojašnica.

— Brezplačen tečaj za masažo obraza. Zabe-vaite pri nakupu Nivea-Creme brezplačno brošuro »Uspehi s pomočjo Nivea«.

Ljubljana

— Za pokojnega g. Jož. Rutarja bo peta sv. maša zadušnica v križanski cerkvi v petek jutraj ob šestih. Vabljeni vsi člani moške kon-gregacije in drugi prijatelji pokojnikov.

— Izseljenici, ki so prosili pretekli teden v Delavski zbornici za podporo, naj se danes od 10. do 12. tam zglase zaradi nadaljnjih po-jasnij.

— Za bodoči mestni muzej je prejel kul-turni oddelk mestnega poglavarstva dragoceni kip našega pokojnega skladatelja Viktorja Parme, delo akademičnega kiparja L. Dolinar-ja, ter zanimivo podoba izra potresa v Ljub-ljani. Mestno poglavarstvo se plemeniti daro-valki, gospe Pavli Parmovi, soprogi pokojnega skladatelja, kar najtopleje zahvaljuje

Dr. Igor Tavčar

do 5. novembra incl. ne ordinira

— 45% in ne 75%. Izvajanja našega včeraj-snjega avdionika je treba popraviti v toliko, da znašajo v Ljubljani občinske doklade na držav-ne davke 45% in ne 75%, kot je bilo po zaslugi tiskarskega škrtala natiskano. Sicer pa so naši čitatelji iz drugih številčk lahko sami uganili pravi smisel stavka.

— Umrl je doma. Med pregledom v Ljub-ljani umrlh, ki ga dobivamo redno od uradne strani, je bilo včeraj sporočeno, da je 83-letni posestnik Janez Zelezničar iz Strelške ulice 2 umrl v bolnišnici. V resnici pa je Janez Zelez-ničar umrl doma, kakor je bilo javljeno tudi z mrtvaškim oznanilom v našeni listi.

— Nesreča delavca. Pred Mestnim domom je povozil neki avto 55-letnega delavca Janeza Lončarja iz Podbrezja. Lončar je dobil notranje poškodbe in ima zlomljenih več rebrov. Avto je Lončarja izbil tudi dva zoba. Lončar je moral v bolnišnico.

Zima, dež, mrz . . .

Obleke, plašče

A. & E. Skaberne

— Ze silijo v mesto. Ljubljanska policija ima sedaj velik križ z nezaželenimi gosti, ki silijo v naše mesto. Čez poletje teh potepuhov in brezdomcev ni bilo toliko, ker so se po razgubili po deželi, sedaj, ko se bliža zima, pa že zopet prihajajo. Vsak dan je povprečno kakšnih deset potepuhov na policiji, ki dobe seveda vsi ukaz, da morajo s prisilnim potnim listom oditi iz mesta. Na drugi strani pa prihaja iz zaporov mnogo jetnikov, ki jih mora policija tudi odpraviti iz mesta. Razni Dalma-tinci in Bosanci, ki so čez poletje bili zaposleni v Ljubljani in okolici kot stavbiški delavci in podobno, pa prihajajo na policijo prositi pro-stovoljno za prisilne potne liste, ker bi radi poceni odpotovali na svoje domove.

— Za Modno revijo potrebujemo manekene. Prijave sprejemajo takoj, gospodje Pučnik, Sen-lenburgova 1, dame Hitti, Kongresni trg 13.

Maribor

— Odlični gost. Pretekli ponedeljek se je mudil v Mariboru redaktor Narodne Politike iz Praga g. Jan Hejret, znani češki publicist in javni delavec. G. Hejret je podpredsednik Narodnega sveta, ki sklepa za vse češke in slovaške stranke obvezno o skupnih narodnih zadevah in je vrhovno središče vseh čl. narodnih obrambnih organizacij. Razen tega je g. Hejret delavni predsednik društva Prijateljev lužičkoslovaškega naroda, ki ima v Češkoslovaški celo več članov kakor tako razširjena Češkoslovaško-jugoslovaška liga. G. Hejret je obiskal g. prof. Sedivja, da se z njim pogovori o delu za lužičke Srbe tudi v Sloveniji in da dobi podatke o delovanju nemstva na naši severni meji.

— Visok vojaški obisk. Nekaj dni se že mudi v Mariboru komandant armije divizijski general Pantelija Jurilič iz Zagreba. V nedeljo in ponedel-jek je inspiciral tukajšnje vojaške ustanove, vče-raj pa je posetil razne mariborske odličnike, med njimi tudi mestnega načelnika dr. Aloja Juvana.

— † Jospina Reharjeva. V mariborski bol-nišnici je včeraj umrla po dolgi in mučni bolezni v 70. letu starosti gospa Jospina Reharjeva. Po-kojnica je bila mati glavnega urednika »Maribor-skega Večernika« »Jutra« in pisateljka Radivoja Reharja. Rodom je bila iz Orehovice pri Št. Vidu na Vipavskem, kjer se je poročila z oskrbnikom in posestnikom Francem Reharjem. Po smrti svo-jeje moža se je leta 1930 preselila k sinu edincu v Maribor, kjer je preživela zadnja leta svojega živ-ljenja. Pokojnica je bila znana po svojem blagem in dobrem srcu in veliki narodni zavedenosti. Naj ji bo blag spomin! Zaljubljenim naše iskreno sožalje.

— Zvišanje socialno-političnega proračuna. V poročilu o zadnji občinski seji smo omenjali tudi predlog socialnopolitičnega odseka za zvišanje proračuna za socialne svrhe. Po tem predlogu bi se zvišali izdatki v te namene v prihodnjem proračunskem letu za 935.559 Din. Letošnji proračun je bil odobren v iznosu 2.671.155 Din, novi pa bi imel 3.606.714 Din. Zvišal bi se v glavnem zaradi dveh novih postavk: za novo dnevno zavetišče v Magda-lenskem predmestju se predvideva 111.363 Din, za pomožno akcijo pa 700.000 Din. Povrhu bi se zvišali tudi izdatki v drugih oddelkih. Tako naj bi se povečalo število porcij v ljudski kuhinji od dnevnih 300 na 400, kar bi povečalo izdatke za 45.600 Din, starostne podpore naj bi se zvišale za 32.520, dalje bi se povečali izdatki za vzgojne prispevke, rejtine itd. Predlog socialnopolitičnega odseka je vzbudil v mariborski javnosti živahen odmev ter so ga obravnavali tudi že v nekaterih gospodar-skih korporacijah. Potrebo zvišanja izdatkov za socialnopolitične svrhe pa dokazuje letošnji vzgled, ko so izčrpana že vsa sredstva iz fonda pomožne akcije in še iz rednega proračuna.

— Maturanti mariborske gimnazije l. 1920 se zbero na proslavo polnletnišnice mature v soboto 9. novembra ob 20 v Mariboru pri Zamorcu na skromno večerjo. Prijave sprejemata dr. Germov-sek, sodišče, Maribor, in prof. Sedivj, klas. gimna-zija.

— Stolno prosvetno društvo poživljeno. V po-nedeljek zvečer se je vršil občni zbor Stolnega prosvetnega društva, ki je bilo tudi deležno usode ostalih kat. organizacij pod slavnim Marušičevim režimom. Občni zbor je potekel v znamenju več-stranske pripravljenosti na nove naloge, ki nas čakajo. Razveseljivo je, da se je obnega zboru udeležilo veliko število mladine. Tudi v odbor so prišle nove moči, ki jamčijo za uspešno delo. Od-bor tvorijo: stolni župnik Mihael Umek, prof. Ivan Prijatelj, dr. Jože Jeraj, Mirko Geratich, A. Arih, Franjo Sekolec, Grešak Ciril in Kebrič Franc.

— Prijatelja vozil v smrt. Pred okrožnim so-diščem se je vršila včeraj razprava proti 21 letne-mu čevljarškemu pomočniku Makuš Maljly in Maribora, ki je dne 7. julija t. l. vozil na kolesu prijatelja Albina Zupanca iz Reke proti Hočam ter se zalotil v osebn. avtomobil, ki je pripeljal na-sproti. Pri trčenju je vrglo Zupanca v kovinasti okvir zaščitne sipe, da si je razbil lobanjo in v ne-kaj minutah izdihnil. Maljly je dobil 2 meseca za-pora nepojasnju zaradi neprevidne vožnje.

— Gost v gledališču. V četrtek bo gostoval v vlogi Ivana Fjodoroviča v Dostojevskega »Bratih Karamazovih« odlični režiser in igravec ljubljanske drame g. Ciril Debevec. Predstava bo za red C.

— Otvoritev operetne sezone bo v kratkem. Operetni ansambl je nastopil pod vodstvom ka-pelnika Lojzeta Herzoga izvrstno Straussovo ope-reto »Beneska noč« v Korgoldovi muzikalni pre-delavi in odskri priredbi Marischke.

— Zimske sezone karte za obisk Dunaja prodaja Mariborska Tujsko-prometna zveza v Ma-riboru in pri svojih podružnicah po ceni Din 60. Karte omogočajo vožnjo v Avstrijo brez vizuma, lastnik ima po 5 dnevnom bivanju na Dunaju 60% popust na povratku do poljubne obmejne postaje, 50% popust za izlete v okolico Dunaja, popuste za žično železnico na Rax, popuste v hotelih in penzionih, v gledališčih in na koncertih itd.

— Regulacija predelov pod Kalvarijo je po-stala zopet aktualna. Svoječasno je vzbudil regu-lacijski načrt tega dela mesta med lastniki neka-terih zemljišč znaten odpor, ker ne predvideva parcelacije. Načrt je sedaj gradbeni odbor ponov-no obravnaval ter ga bo predložil novemu mest-nemu svetu na prihodnji seji v odobritev.

Celje

— Seznam davčnih obvezancev za pridobaino je razgromen za vpogled interesantom v sobi št. 10 na mestnem poglavarstvu. Davčni odbor za od-mero davka bo posloval pri davčni upravi v Cel-ju dne 7., 8. in 9. novembra vsak dan od 8 zju-traj dalje.

— Odjave hmeljskih nakupovalcev. Vsi hmel-jski trgovci, člani Združenja trgovcev za okraje Celje, Gornjigrad in Šmarje pri Jelšah kakor tudi vsi hmeljski producenti se opozarjajo, da so do 18. oktobra prispele naslednje odjave hmeljskih nakupovalcev: Zupane Franc (doslej priglašen pri tvrdki Janič, Zalec), Fischer Jakob (Josip Pauer, Braslovče), Schwenner Franc (Ullaga, Celje), Klančnik Franc (Ullaga, Celje), Sebelj Franc (Ullaga, Celje), Cater Alojz (Ullaga, Celje), Goropevšek Franc (Aubrecht, Zalec), Senegučnik Anton (Cu-kala, St. Jurij ob T.), Dvornik Anton (Cukala, St. Jurij ob T.), Rančigaj Ivan (Cukala, St. Jurij ob T.), Strah Štefan (Cukala, St. Jurij ob T.). Vsem imenovanim je ugasnila pravica, da izvršujejo na-kupovalske ali posredniške posle v hmeljski tr-govini za nalogodajalce, ki so jih priglasili. — Združenje trgovcev za okraje Celje, Gornjigrad in Šmarje pri Jelšah.

— Umrla je v Liscach M. 60 61 letna dnina-rica Spalir Ana. N. v m. p.

— Konj ga je brenil. Okorna Alberta, stavb-nega vodjo z Lavé je pri tovarni kvasa in slada brenil konj. Okorn je dobil poškodbe na desni spodnji strani hrbta.

— Dan miru bo proslavila Jugoslovanska strokovna zveza v Celju z gledališko prireditvijo v nedeljo dne 3. novembra popoldne.

— Apologetični odsek DMK ima drevi seste-pak. Na dnevnem redu je predavanje: Duhovno življenje dekleta — nadaljevanje.

Ptuj

Zverinski napad na lovskega paznika. V noč od 20. na 21. t. m. je korakal po glavni cesti v Dornavi lovski paznik Anton Segula proti svo-je-mu domu. Nenadoma pa skoči iz zasede nepo-znan moški in ga zabode večkrat z nožem v prs-ja, da je obležal nezavesten v mlaki krvi. Na obup-ne klice ranjenca so prihiteli ljudje in ga našli vse-ga okrvavljenega. Telefonirali so po ptujske re-ševalce, ki so ranjenca pripeljali v ptujsko bol-nišnico. Njegovo stanje je obupno, ker ima raz-me-sarjena pljuča. Tudi zaslišati ga še niso mogli, ker je še vedno nezavesten. Domnevajo, da je Se-gula žrtev kaknega divjega lovca.

Divji lovi pred sodiščem. Pred tukajšnjim sodiščem sta se zagovarjala zaradi tatvine divja-čine Jožef Dorič in Janez Gobjkovič, oba posestni-ška sinova iz Hajdine. Že dljeu sa sta bila osum-ljena, da streljata zajce in fazane na lovšči pri Čirkovcih. Končno se je lovskemu pazniku posre-čilo strelce izslediti in prijaviti sodišču. Sodišče ju je obsodilo vsakega na 14 dni strogega zapa-ter povračilo odškodnine. Oba sta kazen sprejela.

Polijske vesti. Zaradi razgrajanja in prete-panja je policija prijavila več ptujskih ponočnja-kov in razgrajalcev. Nadalje je prijavljenih več primerov prestopa radi cesno-polijskega reda. Tudi nekateri trgovci, ki svoje trgovine običajno prepozno zapirajo, so prijavljeni.

Jesenice

«Orlov» na odru jeseniških kovinarjev. Človek bi težko verjel, da more ročni delavec žrtvovati kulturi toliko časa, zanimanja in vo-lje, kakor je to videti pri igralcih v Kerkovem domu na Jesenicah, kjer so v nedeljo pred-vajali opereto »Orlov«. Predstava je uspela ta-ko v igralskem kakor v glasovnem pogledu pod spretnim režiserjem g. Klinerjem. Ako po-mislimo, da so jo izvajali večinoma delavci in delavke iz tovarne, moremo temu delavstvu le čestitati. Od bližje pogledano je bil to večer Zelnarika, ki je podal velikega Rusa ter ge. Cegnarjeve v vlogi Nadje Nadjekovske, ki je tudi glasovno najbolj ugajala. Jolly (g. Soklič) in tipkarica (ga. Znidarjeva) sta odlično rešila vloge. Ljubljence občinstva je g. Cegnar, Ste-panov (g. Noč) je bil pravi Rus, ljubitelj svoje zemlje. Uspešno predstavo je zaključilo kolo slovaških plesov.

Gorenjce : Kovinar. Domača kluba sta si stala naskroli v prvenstveni tekmi: Gorenjce je ponovno podlegel, ker so njegovi igralci pri vojaki in igra z rezervno, vendar pa je mladi Kovinar odlično igral in zmago zaslužil.

Vič

Prosvetno društvo na Viču ima svoj redni letni občni zbor v četrtek, dne 25. oktobra 1935 ob 8. zvečer v Društvenem domu na Glincah. Ker je bil zadnji občni zbor izredni, se bodo na obnem zboru obravnavale splošne društve-ne zadeve in vršile volitve novega odbora. Članstvo vabljeno, da se zanesljivo udeleži.

Prevzem občinskih poslov po ljubljanski občini se že vrši. Mestni organi vršijo že vete-rinarsko policijsko službo in so nekaj oddel-kov že prevzeli. Zelja občanov pa je, naj bi vsaj za manjša potrdila, živanske potne liste itd. poslovala pisarna se nadalje na Viču, za kar bi zadostovala samo ena uradniška moč.

Spomenik padlim vojakom viske lare, proti kateremu so nekateri svojkasno dvignili mnogo prahu in odsvetovali prispevanje, bo kljub tem-u v nedeljo dne 27. t. m. odkrit in blagoslov-ljen.

Naznanila

Ljubljana

1. Nočna služba imajo lekarnar: dr. Kmet, Tyr-seva cesta 41; mr. Temkoczy, ded., Mestni trg 4 in mr. Ustari, Selenborova ulica 7.

1. Fantovski kroček na Kodoljcem bo imel da-nes ob 20 svoj redni sestanek.

1. Kino Kodoljcevo igra danes ob 20. zabavni film »Ko bi milijon imel...«

1. II. simfonistični koncert ljubljanske filharmonije, ki bo za češkoslovaški narodni praznik, dne 28. t. m. v Unioni ima na sporedu: Smetana: Vltava, D. Se-ctukoviča: simfonija op. 16 v 4 avskih, Sl. Osterc: Passacaglia in tona, I. Suk: oratorij, sota v 4 stav-kih op. 16, in A. Borodinov: Polovski ples iz opere knez Igor. Koncert je pod pokroviteljstvom Jugo-slovske lige. Njen predsednik g. dr. Egon Stare bo imel slavnostni govor. Orkester filharmonije, sestojel iz 75 kvalificiranih godbenikov bo vodil najboljši jugoslov. dirigent L. Matičič. Predprodaja vstopnic je pri bla-gajni klma Union, tel. 22-21, dopoldne od 11-12 in po-poldne od 13 dalje. Cene od 16 Din navzdol. Dljaka stojnica so po 5 Din. Njih število je valed preureditve dvorane omejeno.

1. Občni zbor Sentjanskega prosvetnega dru-stva v Ljubljani bo v ponedeljek, 28. oktobra 1935 ob 8 zvečer v posvili soli Sentjanskega župnišča. Dnevni red občnega. Predlogi se morajo vsaj tri dni prej prijaviti društvu.

1. Fantovski odsek sentpeterske prosvete obvešča svoje člane, da se vrše fantovski večeri redna vsaki četrtek točno ob 8 v prosvetni dvorani.

LJUBJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA Začetek ob 20

Sreda, 23. oktobra: Prvi ali Od krojača do ministra. Red A.

Četrtek, 24. oktobra: Kratji Edip, Kameniti gost. Red Četrtek.

OPERA Začetek ob 20.

Sreda, 23. oktobra: Madame Butterfly. Red Sreda.

Četrtek, 24. oktobra: Mam'zelle Nitouche. Premijera. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 23. oktobra: Zapelo.

Četrtek, 24. oktobra ob 20: Bratje Karamazovi. Red C.

Gostovanje člana ljubljanske drame Cirila De-beveca.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 23. oktobra: 12.00 Odloiski iz slovaških oper na ploščah 12.15 Vreme, poročila 13.00 Glas ob-vestila 13.15 Plesni orkestri z vsakega sveta (na plo-ščah) 14.00 Vreme, poročila 15.00 Pomen ručnega dela za posameznika in za skupnost (Ivan Omerca) 18.30 Spos-tno pustolovščina luko-Storžka, zgodna slika (člani radijske dramske družine) 18.40 Fran Milčinski in mlajnsko skrbstvo (Jagodič Vočko) 19.00 Glas, vreme, poročila, šport, obvestila 19.20 Načelnikova ura 20.00 Premos iz ljubljanske opere, v odmoru čas, vreme, poročila, sport. — Konec ob 23.

Drugi programi

Sreda, 23. oktobra: — Belgrad: 20.00 Ljubljana 21.00 Reportaža 22.30 Jaga — Zagreb: 20.00 Ljubljana 22.15 Plesna glasba — Dunaj: 12.00 Sodolni avstrijski skladatelji 19.35 Brahms: Nemški Requiem 22.35 Med narodna operna glasba 22.45 Jaga — Budimpešta: 19.45 Orkestralna glasba 20.30 Igra 22.00 Ciganska glasba 22.10 Klavirska glasba — Test-Milano: 17.05 Plesna in komorna glasba 20.30 Premos opere — Rim-Bari: 17.05 Mandolistični koncert 20.20 Igra 22.35 Ple-sna glasba — Praga: 19.25 Zabavna glasba 20.40 Četki zbori 21.45 Posni 22.15 Plošče — Bruz: 20.40 Nova ho-landska glasba — Bratislava: 20.40 Zabavna glasba 21.30 Igra 22.30 Plošče — Varšava: 20.00 Plošče 21.00 Chopinov koncert 22.00 Zbor 22.30 Plesna glasba —

Gospodarstvo

Italijanski stroški za vojno 2.300 milj. lir

Po uradnih podatkih finančnega ministrstva so znašali italijanski državni izdatki v septembru 1.747 milj. lir, dohodki pa 1.616 milj. lir, tako da je znašal deficit 131 milj. lir. V prejšnjih dveh mesecih, v juliju in avgustu je znašal deficit 293 milj. lir, tako da znaša skupno za 3. četrtletje 1935 424 milj. lir (lani v 3. četrtletju 547, od tega samo v septembru 231 milj. lir). Posebni izdatki za vzhodno Afriko so znašali v septembru 633 milj. lir (v juliju 375, v avgustu 337 milj. lir), skupno torej za 3 mesece letos 1.345 milj. lir.

Državni notranji dolg je znašal v septembru 107.078 milj. lir, v avgustu pa 107.185 milj. lir.

Z izdatki iz prejšnjega proračunskega leta 1934-35 v znesku 975 milj. lir za vzhodno Afriko je doslej Italija potrošila v vzhodni Afriki 2.320 milj. lir ali po uradnem tečaju dinarja preračunano nad 8.100 milj. dinarjev, kar je tudi za italijanske finance izredno težka obremenitev. Ta izdatek stalno narašča, kar je tudi razvidno iz zgoraj objavljenih števk. Sedaj je ta izdatek poskočil na mesečnih 633 milj. lir, je pa v oktobru gotovo zopet znatno narasel. Seveda pa je tudi vprašanje, koliko izdatkov je prav šlo za vzhodno Afriko v proračunih drugih ministrstev.

Odtok zlata iz Italije

Pravkar je objavljen najnovejši izkaz Italijanske banke in sicer za 10. oktober. V nasprotju z drugimi emisijskimi bankami, ki objavljajo svoje izkaze tedensko ali približno v enakih razdobjih, objavlja Banca d'Italia svoje izkaze za vsakih deset dni. Podoben način objavljanja izkazov je menda v veljavi edino še na Poljskem, kjer Bank Polski ravnatoako objavlja svoje izkaze za 10., 20. in zadnjo v mesecu.

Iz najnovejšega izkaza je razvidna zopetna znatna obremenitev banke, kar je bilo pričakovati, čeprav je ultično že potekel. Posojila banke so narasla, z njimi tudi obrok bankovcev, padel pa je zlati zaklad in je bil ta padec le deloma kompenziran z dotokom deviz. V naslednjem podajamo v milj. lir glavne postavke bančnih izkazov od konca maja, ko je bilo stanje še kolikor-toliko normalno, od zadnjega septembra in 10. oktobra:

	31. maja	30. sept.	10. okt.
zlat	5.829,2	4.251,4	4.025,8
devize	54,4	892,5	412,6
men. pos.	3.109,0	4.539,6	4.532,8
lomb. pos.	1.425,1	3.003,6	3.242,7
obrok bank.	12.877,5	15.271,7	15.425,5
vloge	487,2	568,5	534,1
tek. računi	496,7	496,3	492,4

V kratki dobi 4 mesecev je Italijanska banka izgubila zlata za 1.800 milj. lir, kar je bilo deloma kompenzirano z dotokom deviz in valut v znesku približno 350 milj. lir. Menična posojila od ultiima septembra do 10. oktobra niso narasla, pač pa celo malenkostno nazadovala, nasprotno pa so ponovno narasla lombardna posojila, ker je potrebno vzdržati tečaje na kapitalnem trgu v zvezi z vpisom novega posojila, ki se je začel te dni.

Odtok bankovcev je narasel ponovno za 153,8 milj. lir. V stanju tek. računov ni znatnih izprememb, pač pa so se zmanjšale tako izplačilne vloge.

Javna dela v Ameriki

Iz Newyorka poročajo, da je predsednik Roosevelt pred svojimi potovanjem na zapad Zedinjenih držav končal razdelitev sredstev v okvirju letošnjega programa za preskrob z delom. Zadnji kongres je dovolil za javna dela 4.880 milij. dolarjev. Poleg tega pa je ostalo iz prejšnjih zasedanj še kreditov 45 milij. dolarjev. Ker so debate bile zelo dolgotrajne, je vlada že porabila 360 milijonov dolarjev za podporo brezposelnih in delovna taborišča, tako da je ostalo na razpolago 4.565 milij. dolarjev, od katerih je sedaj razdeljenih 4.298 milij. dolarjev.

Ti izdatki se razdelje sledeče: za nadaljevanje direktnega podpiranja brezposelnih, dokler se prevedejo v takozvano produktivno skrbstvo za brezposelne 900 milij. dolarjev, za izvedbo cenjenih projektov brez velikih materialnih in pripravljalnih stroškov 1.150 milij., za delovna taborišča 600 milij., za cestna dela in odpravo križišč 500 milij., za projekte na področju ene same države in komunala dela 330 milij., za gradbo cenovnih stanovanj 100 milij., za preseljevalno akcijo 241 milijonov, za elektrifikacijo podočja 10 milij., za bo-

lezensko oskrbo onih delavcev, ki prejemajo podporo 28 milij., za mladinsko skrbstvo 27 milij. Končno je bilo posameznim ministrstvom dodeljeno za investicije v njih rešoru: vojno ministrstvo 100, brodograd 18, notranje 100, kmetijstvo 74, ostali resorji 60 milij., skupno torej 4.298 milij. Tako ostane predsedniku za razdelitev še 267 milijonov dolarjev, kar se bo najbrže porabilo v primerih, če bi se pokazalo, da so votirane vsote nezadostne.

Da bo Vaše perilo dolgo trpežno uporabljajte vedno le priznani PERION

ki perilu ne škoduje. Brez truda boste prali! Svoji k svojim!

Dobave. Gradbeni oddelak ravn. drž. žel. v Ljubljani prejema do 23. okt. ponudbe glede dobave tirnih železnic; do 29. okt. pa glede dobave nagašenega apna. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Adaptacijska dela na objektih vojašnice Vojvode Mišića v Mariboru bodo oddana na ofertni licitaciji dne 4. novembra pri inženjerskem referentu kom. drav. div. obl. v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled pri istem referentu.)

Delavska zbornica v Zagrebu izkazuje za 1934 dohodkov 2,3 milj. Din po odbitku izdatkov za pobiranje prispevkov in kvote za osrednje tajištvo delavskih zbornic. Izdatki pa so znašali 2,1 milj. Din in sicer za upravo 1,5, za samoupravo 0,07, za kulturno-prosvetne potrebe 0,2, za soc. politiko 0,2, za investicije in nabave itd. 0,06 milj. Din. Bilanca izkazuje paložb v mesni hranilnici v Zagrebu 3,8, v Praštedioni 1,3, posojila belgrajski delavski zbornici 0,9 in blagajniških zapisov mesta Zagreba 3,2 milj. Gradbeni fond znaša 9,3 milj. Din.

Naš kliring z Grčijo. Dne 10. oktobra je bilo v obtohu grško-jugoslovanskih kompenzacijskih bonov za 37,2 milij. drahem. Saldo naših vezanih terjatev pri Grški narodni banki je znašal istega dne 47,05 milij. dinarjev.

Stanje českoslovanskih kliringov. Po poročilu iz Prage se je v zadnjih 10 dneh českoslovanski aktivni kliringi saldo dvignil v prometu z Italijo od 14,5 na 16,9 milij. lir. Na plačila je treba čakati dva meseca. V prometu z Nemčijo je saldo popustil od 32,75 na 31 milij. mark. Zaradi znatnega sezonskega uvoza je saldo v prometu z Jugoslavijo padel na 7 milij. Kč. V prometu z Avstrijo je českoslovanski aktivni saldo padel od 13 na 12,5 milij. šilingov. — K temu številkam pripominjamo, da je znašal českoslovanski aktivni saldo v prometu z našo državo dne 20. septembra 83 milij. Kč.

Znižanje diskonta v Holandiji. Holandska banka, ki je pred par dnevi znižala diskont od 6 na 5%, je v ponedeljek zopet znižala diskont od 5 na 4,5%, ker se je valutni položaj popravil.

Javna dela v Italiji leta 1934. Po uradnih podatkih je bilo v Italiji leta 1934, v 13. letu režima, končanih javnih del 1992 za skupno vsoto 1.562,9 milj. lir. Od te vsote odpade na nove ce-

KADAR POTREBUJETE OBLEKO

preglejte tudi naša sukna v naših prodajalnah, ki so danes po kvaliteti enakovredna najbolj dovršenim inozemskim proizvodom, a v ceni mnogo ugodnejša.

VLADA TEOKAROVIĆ I KOMP.

Paraćin

ste 190 del za 307,95 milj. lir, popravilo drž. cest v 148 primerih za 129,9 milj. lir, melioracije 441 za 371,16 milj. lir, hidrotehnična in druga vodna dela 205 za 113,4 milj. lir, obmoirska dela 93 za 76,3 milj., zgradbe 370 za 303,35 milj., popravilo škod 87 za 37,94 milj., železnice 18 za 28,2 milj., vodovodi itd. 440 za 195,0 milj. lir.

Od vseh javnih del odpade na Julijsko Benečijo z Zadrom 68 del za 23,9 milj. lir.

Italijanske velebanke ne dajejo več meničnih in lombardnih kreditov. Iz Rima poročajo, da so italijanske velebanke ustavile dajanje meničnih in lombardnih kreditov. Gre za preprečitev nadaljnjega širjenja kreditne inflacije, ki ima lahko za posledico nevarnost in za valuto v podvojeni meri. Na drugi strani pa upoštevajo s tem svojim sklepom velebanke znatno potrebo po vojnih kreditih. Vsega tudi emisijska banka ne zmore, čeprav so njena menična in lombardna izposojila znatno narasla, in je zato sedaj dolžnost zasebnih bank, da pomagajo pri financiranju vojne.

Italijanski kontingenti za avstrijski les. Z Dunaja poročajo, da je avstrijski izvoz lesa v Italijo urejen sedaj na novo. Ker je bil dosedanji kontingent, ki je določal izvoz 33.000 vagonov rezane lesa po prednostni carini, že 15. septembra izrpan, je bil sedaj dovoljen dodatni kontingent 2000 vagonov, ki uživa preferenco 5 lir (avtonomna italijanska minimalna carina je 9 lir). Ker pa je od tega kontingenta bilo že izvoženih 1800 vagonov pred dovoljenjem na račun kontingenta za prihodnje leto, je pričakovati, da bo praktično novi kontingent izrpan samo 200 vagonov.

Izvozni zavod v Bolgariji. Z novim letom 1936 začne poslovati v Bolgariji izvozni zavod, katerega zakonita podlaga je stopila te dni v veljavo. Svrha zavoda je preusmeriti bolgarsko produkcijo tako, da bo lahko zadostila povpraševanju inozemstva, nadalje sodelovati pri trgovski propagandi v inozemstvu in pri sklepanjih trgovinskih pogodb. Zavod bo seveda osnoval zastopstva tudi v inozemstvu, zlasti v onih državah, ki imajo znatno trgovino z Bolgarijo.

Borza

Dne 22. oktobra 1935.

Denar

Neizplačani denarji so ostali tečaji Berlina in Curriha, popustil je le London, dočim so drugi tečaji narasli.

V zasebnem kliringu se je italijanska lira na ljubljanski borzi popravila na 298,80—301,20, ravnotako na belgrajski na 288,80—291,20, dočim je v Zagrebu nadalje popustila na 285,53—287,93. Avstrijski šiling je v Ljubljani narasel na 8,45—8,55, v Zagrebu na 8,360—8,465, v Belgradu pa na 8,39—8,49. Grški boni so notirali v Zagrebu 28,15 do 28,85, v Belgradu 28,25 blago. Angleški funt je v Zagrebu narasel na 243,70—245,30, v Belgradu pa na 243,45—245,05. Španska pezeta je v Zagrebu notirala 5,65 denar, v Belgradu 5,725 denar.

Ljubljana. Amsterdam 2970,29—2984,88 Berlin 1756,08—1769,95, Bruselj 735,61—740,67, Curih 1424,22—1431,29, London 214,51—216,57, Newyork 3432,15—3478,47, Pariz 288,53—80,97, Praga 181,05 do 182,16, Trst 354,67—357,75.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 743,001 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 30,2675, London 15,10, Newyork 307,375, Bruselj 51,70, Milan 24,93, Madrid 41,95, Amsterdam 208,60, Berlin 123,50, Dunaj 56,75, Stockholm 77,85, Oslo 75,85, Kopenhagen 67,40, Praga 12,72, Varšava 57,80, Atene 2,90 Carigrad 2,45, Bukarešta 2,50, Helsingfors 6,655, Buenos-Aires 0,835.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje je bila danes žvrsta in so skoraj vsi tečaji narasli. Na belgrajski borzi je bil promet znaten, dočim je bil na zagrebški borzi minimalen.

Ljubljana. 7% inv. pos. 73—75, agrarji 41—43, vojna škoda promptna 340—342, Begl. obv. 58—60, 8% Bler. pos. 73—75, 7% Bler. pos. 63—65, 7% pos. Drž. hip. banke 67—69, 7% stab. pos. 75 bl.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 73—77, agrarji 41—43,50, vojna škoda promptna 343—346, 10, 11, 340 den., 12, 342—345, begl. obv. 58—60, 8% Bler. pos. 73 den., 7% Bler. pos. 64,50—68, Delnice: Priv. agr. banka 220—225, Trboveljska 100—105, Isis 40 bl., Osj. sladk. tov. 120—135.

Belgrad. Državni papirji: 7% inv. pos. 78—79 (79, 77,50), agrarji 46 bl. (46), voj. škoda promptna 347,50—348 (347, 345), 11, 346,50 den. (345,50), 12, 348—349 (345,50), begl. obv. 63—63,75 (63,25), 8% Bler. pos. 75 den., 7% Bler. pos. 66 den. (66), 7% stab. pos. (78,50), Delnice: Nar. banka 5800 bl., Priv. agrar. banka 223 den.

Žitni trg

Na našem žitnem trgu je nastopilo pomirjenje. Spekulacija skuša realizirati svoje dobičke, povpraševanje pa je oslabele, ker se moka po visokih cenah ne da prodajati in morajo iti mlinci s svojimi ponudbami dol. Zaradi tega je danes cena v Vojvodini popustila na 100. Tudi moka je v ceni popustila na 255. Tudi na ljubljanski borzi so bile notacije nižanje.

Ljubljana. Pšenica bč. 79—80 kg bč. in ban. 78 kg 175—180, oves slav. 132,50—137,50, kuruza popolnoma suha s kval. gar. bč. 110—115, ban. 105—107,50, moka nišla ban. in bč. 285—275, št. 2 245—250, št. 5 225—240, otrobi deb. 110—115, krompir beli štajerski nakl. post. 58—63.

Novi Sad. Pšenica bč. 157,50—165, Bč. ladja Tisa in ladja Begej 170—172,50, Slav. in srem. 165—167,50, Ban. 157,50—165, Oves neizpr. Rž ne notira. Jemen neizpr. Kuruza bč. in srem. 101 do 104, ban. 101—105, Moka bč. in srem. og. in ogg 240—290, št. 2 220—240, št. 5 200—220, št. 6 180—200, št. 7 160—180, št. 8 115—120, Otrobi in fizol neizpr. Tendence slaba. Promet srednji.

Sombor. Pšenica bč. okol. Sombor 155—157,50, gor. bč. in srem. 157,50—160, ban. potiska 167,50 do 170, bč. potiska 160—162,50, južna ban. in slav. 162,50—165, bč. ladja Begej 167,50—170, bč. ladja Kanal 160—162,50, Rž ne notira. Oves in jemen neizpr. Kuruza bč. in srem. 100—102, bč. suš. okt. nov. 94—96, bč. suš. dec. jan. 89—91, Moka bč. og. in ogg 240—290, št. 2 220—240, št. 5 200—220, št. 6 185—205, št. 7 150—175, št. 8 105—115, Otrobi in fizol neizpr. Tendence slaba. Promet 50% vag.

Živina

Mariborsko sejmsko poročilo dne 22. okt. — Prignanih je bilo 6 konj, 12 bikov, 7 volov, 313 krav; in 5 telet, skupaj 406 kom. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče. Dobeli voli 2,75—3,25 Din, poldebili voli 2—2,50 Din, plemenski voli 2—2,50 Din, biki za klanje 2—2,70 Din, glavne krave debele 2—3,30 Din, plemenske krave 1,40—1,75 Din, krave za klobasarje 1—1,25 Din, molzne krave 2,25—2,50 Din, breje krave 2,25—2,50 Din, mlada živina 2,50—3,50 Din, teleta 2,50—4 Din za kg. Prodanih je bilo 264 komadov. Mesne cene: volovsko meso I. vrste 8—10, II. vrste 6—8 Din, meso bikov, krav in telic 4—6 Din, teleče meso I. vrste 8—10 Din, II. vrste 4—6 Din, svinjsko meso sveže 8—12 Din za 1 kg.

Hmelj

Zalec, dne 22. okt. 1935.

Uradno poročilo tržnega nadzornika:

— Zanimanje za najslabše, četrtovrstno blago od 13 Din navzgor in za drugovrstni hmelj po povprečni ceni 25 Din.

Ker je v inozemstvu še nadalje povpraševanje za naš hmelj in je tudi pri nas še nekaj blaga na razpolago, se računa, da se bo kupčija razvijala po dosedanji večji ali manjši živahnosti.

V splošnem se ceni, da je še 1000 do največ 1500 met. stotov hmelja v rokah hmeljarjev ali kmetijskih prekupčevalcev.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. št. br. 15.485 od 25. V. 1933.

Kulturni obzornik

Slovníkova razstava v Št. Vidu

V analih šentvriške občine nad Ljubljano bele-mjo doslej to in ono obrtno razstavo. Zadnja leta je dvig pohištvene industrije rodil precej lepih rezultatov na polju te panoge umetne obrti, posebno ker so z načrti sodelovali naši arhitekti in drugi umetniki. Zdej pa imajo v Št. Vidu tudi prvo umetnostno razstavo, ki jo je priredil šentvriški rojak Josip Slovník, slikar v Düsseldorfu. V dvorani Občinskega doma je J. S. razstavil kakih dvajset slik in večjo množino fotografskih posnetkov starejših del, tako da vidijo domačini vsaj malo v izbo njegove umetnosti, preden se slikar zopet vrne.

O Slovníku je ta list že pisal. V teku svojega večletnega bivanja v domovini je dokaj mnogo slikal v okolici Št. Vida in v Bohinju in te slike je zdej razstavil. Dela razodevajo v prvi vrsti krajinarja, ki z veliko ljubeznijo opazuje naravo, pa tudi žanrsko krajino, kot so dvorišča kmetij, vasi, zatrepi hiš in podobno. Nekaj romantično poetičnega, subtilnega tiči v njegovih podobah hišnih pročelj, dvoranic in skednjev, ki so z veliko ljubeznijo za detail naslikane; pogledimo samo Hiše z vodnjakom, Rumeno hišo itd. Je to skoro stil kakaga Timmermana.

Kot slikarja označuje Slovník intimno doživljanje barve. Veliki problemi tuči in barve, njene simbolike in konstruktivnosti so mu tuji, tem bolj pa mu leži pri srcu njena čista melodija, in nje, se pravi njih aovzvoče ter simfonija. Nekaj zelo pristno slovenskega. Po tej svoji naravi ima med našimi slikarji dva kolega. Kobilčevo iz starejšega rodu, s katere delom je marsikatero Slovníkovo zelo sorodno, s to izjemo, da se poslužujeta različnih barv, in Maleša iz mlajšega, s katerim vežejo Slovníka celo identični izbori barv. »Dališe« morajo Malešo dobro ugajati, ima v njih zavestnika. Dasi S. ni nikak modernist, je vendar njegovo

delo zasidrano v sodobnem stilu, kar se vidi že iz svetle bleščave njegove palete, ki sila prijetno deluje na oko in ki je novega datuma. K jasnemu učinku teh podob na gledalca pa prispevajo seveda v obilni meri izrazito preudarna izbira motiva, jasna kompozicija mas, zrelo tehnično znanje in v barvi i v risbi ter predvsem čistina v tonskem razmerju barv med seboj. To so nekatere odlike Slovníka, ki dokazujejo, da je slikar uravnotežen človek, čigar glavni izraz ni skrit toliko v problematiki umetniškega iskanja, kolikor v vestni izrabi znanja. Človek bi dejal, da bi naša neproblematična alpinoidna krajina dobila v stilu Slovníkove slike primernega interpreta, da ne govorimo o tem, da se nam zdi Slovník tudi dober slikarski pedagog.

Bled I in II (levo in desno od vrat), Hiše z vodnjakom, Dališe, Rumena hiša, Rože na vrtu (poleg Bleda I), Triglav in Bled (nad Triglavom) so najboljše podobe na razstavi, ki zaznamujejo že tudi gmojni uspeh. Kot ud slovenske umetniške družine, dasi v inozemstvu, Slovník s svojim delom pač zasluži, da postane gost naših vsakoletnih umetniških razstav, na katerih upamo videti še to in ono delo, ki mu je tudi pred tujimi forumi prineslo zanj in za nas laskavo sodbo. Kot se sedaj vidi, na njih nikakor ne bo tuj in sam zase.

R. Ložar.

Zagrebsko gledališče

(40 let v novih prostorih.)

Zagreb je imel gledališko hišo najprej v Gornjem mestu, kjer si je dramil narodnostno misel in hranil zanos nad zbujejo zavestjo hrvatske skupnosti. S časom je zgradba postala pretesna in leta 1881. je hrvaški sabor izglasoval zakon o zidanju nove stavbe, ko je pred tem potres razmajal stare gledališke zidove. Počasi so rešili tudi materialna vprašanja in leta 1895. dovršili zgradbo na današnjem trgu kralja Aleksandra po načrtih dunajskih arhitektov Hermera in Fellnera, ki sta v Zagrebu postavila svoje 23. gledališče v Evropi. Hiša ima prostora za 1260 obiskovalcev in 75 glasbenikov v orkestru. Prvo predstavo so dali 14. oktobra

z vsem službenim spremstvom in v prisotnosti cesarja. Tako je preteklo zdej 40 let, odkar novo poslopje služi dramski in operni umetnosti.

To kamenje in ta ogródja pa so imeli srečo, da so na samem začetku prešli vsebinsko svoje službe, ki je takoj zrastle v veliko razsežnost pod prvim intendantom dr. Stjepanom pl. Miletićem. Imenujejo ga reformatorja hrvaškega gledališča, ker se je pod njegovim vodstvom izčistil umetniški pogled in se razmahnila meje v evropski obseg. Bil je mlad, še ne trideset let star, ali »mladost je tudi krepost«, piše kritik tistega časa, »ona predstavlja bujno in vzletno domisljijo, nezlomljivo voljo do dela, umetniško navdušenje, vztrajnost.« Miletić je imel ob strani dramaturga dr. Nikolo Andrija, prav tako mladega in sposobnega tovarisa, ki je obvladoval več modernih jezikov in posebno poznal svetovno dramsko literaturo. Čas njih skupnega delovanja predstavlja najbolj pomembno dobo hrvaškega gledališča. Andrić je spisal to zgodovino in bil nekaj časa tudi sam intendant. Iz prve igralske šole, katero je ustanovil Miletić, pa je izšel še en znamenit gledališki delavec in ta je Josip Bach, ki je letos umrl. Najprej je igral, ali sam nekaj let. Največjo delavnost je razvil kot režiser, zakar se je leto dni posebej izobraževal na dunajskem Burgtheatru. Tudi njegovo delo predstavlja osnovo v svojem obsegu in je dalo prve solidne smernice režiserski umetnosti v Zagrebu. Do leta 1920. je bil dvajset let ravnatelj zadrebske drame in v glavnem sam postavljaj ves repertoar tega časa.

Po 40 letih pa imajo še zmerom veljavo Miletićeve besede: Gledališko vprašanje je zdej pri nas v prvi vrsti denarno vprašanje. Prav za prav odločuje publika, odkar so se izvršile spremembe v vodstvu zagrebškega gledališča, ni več nobenega izgovora za slabo voljo in umik. Letošnji repertoar kaže doslej vso resnobo in vredno umetniško prizadevanje vodstva in igralcev. Intendantsko mesto je prevzel dr. Branko Senoa, sin pisatelja in gledališkega kritika Augusta Senoe. Svoj čas je bil načelnik umetniškega oddelka v min. prosvete, scenograf narodnega gledališča in ravnatelj Akade-

mije, pa polagajo mnogo upanja v njegove upravne izkušnje. Njegovo imenovanje je poravnalo zbežnost med ansamblom ki mu je prejšnji intendant Peter Konjović v finančni stiski gledališča krečl dohodke, in prineslo je pomirjenje. Mnogo je pridobila zagrebška drama s tem, da se je vrnil iz inozemstva dr. Branko Gavella, najbolj cenjeni režiser v naši državi, ki je postal dramski ravnatelj.

V tem času je dalo gledališče drame: Hasanaginović (Ogrizovici) in Davidu Goldera, ki sta ga dramaturizirala F. Nozière in Anton Kanih po romanu Irene Nemirovske. Delo, ki družji francosko odersko spretnost s psihološko polnostjo slovenske pisatelje, kaže pretresljivo zgodbo človeka, ki ga je vsega prevzel gon za kopicenjem bogastva, da ničesar drugega ne pozna, pa se njegovemu neumornemu delu naenkrat odmaknejo tla, ko nima nikogar več zase; ne žene, uživanje željne, ne prijatelj in je tudi njegova ljubezen do hčerke omajana v očetovstvu. Potem tragedije: Kralj Lear in — prvič v Zagrebu — Elektra v črnem, trilogija Eugena O'Neill, Elektra je klasični motiv masčevanja, v šekspirskem formatu oblikovan do dna svojega razdiranja, ki prizadene tudi nosilca samega. Posebna beseda bi šla lahko tudi igrakem, kakor sta med njimi velika trageda Dubravko Dujšin in Vika Podgorska, in še cela vrsta drugih, med katerimi tudi mladi izredno rastejo, kakor Vj. Atrije, Z. Rakuša in Ervina Dragan.

V teh dneh gostuje hrvaška drama v Splitu, interregnum pa so izpolnili gostje z dunajskega Burgtheatra in Volkstheatra. Dali so angleško salonsko komedijo («Gospa Salley») in dunajsko veselo igrro («Konzert» Hermannu Bahra). Tretej predstavo so namenili otrokom in zbudili pozornost na otroško gledališče, ker se je stvar izredno dojmila otrok, ki so z igrro kar sodelovali: majavkali, zaničavali na vprašanja itd. («Frau Kolle»... Fritz Lunzera in Josipa Baara).

Zdej, ko zagrebško gledališče utira nekam druga pot, bi bilo menda prav, da opomnimo na kulturno izmenjavo vrednot med Zagrebom in med Ljubljano, ki je že pokazala dobro voljo. Čas je, da se kulturne zadeve že emancipirajo od ukusa političnih vrenj.

Italijanskega konzula pustolovska pot po divjih puščavah Abesinije

Sredi skozi neskončno peščeno planoto pokrajine Bišar en Unaga drži stranska proga Asmara-Port-Sudanske linije proti jugu. Ozka proga se vije vzdolž Eritreje mimo postaj, ki so brez imena, so le s številkami označene. Na koncu je guvernersko mesto Kassala, ki leži ko zagodka med temnimi, ko stolpi visokimi bazaltnimi pečnami. Proti jugu, zadaj za blestečimi se slanini močvirji, kjer brez sledu izginje abesinske reke, se lesketa srebrni pas Atbare, ki izvira na amharski visoki planoti. Na vzhodu štrlijo v nebo sinje višave Abesinije. Stara italijanska trdnjava za stotino sudanskih jezdecov na kamelah; stanovanjska hiša in upravni uradi angleškega guvernerja; četverkotni, od sonca izsušeni in z grškimi branjarji, kockasti, ilovnatimi hišami obdani trg; mesto domačinov, okrogle ilovnate kočice šiljastih streh; apnenobelo poslopje kolodvora in zasilno pristanišče za letala med goščavjem in evkaliptusovimi grmičji: to je Kassala.

Sinoči, že skoraj ponoči, sem priletel semkaj v svojem malem ameriškem letalu. Zašel, »zaletel« sem se med Atbaro in železniško progo; tedaj je že zahajalo sonce in afriška noč je kar na mah zavila vase zemljo, nebo in moje letalo. Ko je bil angleški guverner zasljal brnenje mojega letala nad Kassalo, je dal naglo posvetiti za menoj z reflektorji, ki so bili na avtomobilih. Pred tremi tedni pa v vsej Kassali ni bilo niti dveh avtov. Zdaj pa kar murgolijo na trgu in množica avtov in kamionov se poriva po ozkih ulicah, mimo zamorskih koč, kjer ždi karavane kamel. In vse je obloženo s tovari, povsod sami zaboji piva, mehovi žita, vreče moke in mehovi z vodo. Povsod pa je tudi dosti grških barantačev, ki že kujeje novce iz vojne. Vsi mastni, neobriti in prepoteni se potikajo grški dobavitelji iz Londona za senčnimi brlogi, kjer se kopičijo zaboji in zavoji, ki jih bodo pod nadzorstvom angleških oblasti odposlali v Eritrejo. Guverner še ni dobil povelja, da bi moral zapreti mejo.

„Prekрасne kupčije delamo!“

mi je davi zaupal neki Grk in se oprezno ozrl krog sebe. — Orjaški zamorci plemena Hadanduh, ki so jim štenasti lasje zviti v visoke lasulje in ki imajo sablje in sulice pritrjene na sedlu svojih kamel, počivajo ko črede živali v senci trga, ki je poln prahu, kričanja in ropotanja vozov, ki odhajajo in prihajajo. Ko sem stopil iz grške trgovine, sem zapazil majhnega, gladkega možiča z brado po generalu Balbu, z naočniki in množico odklovanj na prsih raztrgane vojaške bluže. Zadaj je stopalo pet trudnih, zaprašenih Evropeev in dva ducata somalijskih vojakov s puškami in pasovi za patrone. To je bil signor Raffaele di Lauro, poslednji italijanski konzul v Abesiniji, ki je pravkar prispel po dva tedna trajajočem, pustolovskem maršu skozi divjino vzhodne Amhare na angleška tla. Signor di Lauro, ki je bil tri leta italijanski konzul v Gondarju, je odšel s svoje postojanke dne 24. septembra z zdravnikom in s četrimi uradniki vred.

»Korakali smo 14 dni kar počez čez hribe,« je pripovedoval konzul. »V Hilgi nas je dal Rus Kasas obkoliti od svojih 1500 vojščakov. Ti so se nam

približali, da bi nas ustrahovali. Nato so nam zapretili, da ne smemo naprej. Ponoči so Abesinci zapeli svoje bojne pesmi — stare pesmi iz bitke pri Adui. Vzeli so nam tovarno živino in lovsko orožje, radio-aparate in drugo lastnino. Prebivalstvu je bilo ukazano, da nam ne smejo prodati živila. Bili smo štiri dni brez hrane. Poslednjih pet dni smo korakali skozi bojno pozorišče. Izogniti smo se morili vsem potom in iti kar počez čez divjino. Saj sem dobro vedel, da bi bilo po nas, če bi se sešli z abesinskimi četami ali plemeni. Reko Gandoo smo morali preplavati. Vse onemogle, do dna izčrpane so nas 7. oktobra slednjič sprejele angleške oblasti v Gallabatu.«

Vprašal sem konzula, kaj si misli o položaju v Abesiniji.

„Ta vojna bo trajala sedem do osem mesecev“

je dejal in mi pokazal na umazanem zemljevidu srce Abesinije. »Tu pa, v So-i, severno od Addis Abebe, bo naša poslednja, odločilna bitka. Tu se bomo sešli z armado, ki jo Haile Selasije osebno vodi. Tu bomo najbrž zadeli na pivi odpor. Cesar bo južno od Makale, ob jezeru Ašangi, na preži. Severne pokrajine Be Gember, Amhara in Uogera so pa Italijanom prijazne.«

Fotografiral sem konzula, ko se je čez uro nato odpeljal v Asmaro. Zvečer sem bil guverner gost. Ko sem se odpravil k počitku, mi je dal guverner s seboj dva zamorca s palicami in laternami. Pred zamorskimi kočami so tulile hijene. »Bolje je, da ne greste sami po mestu,« je dejal guverner. »Ponoči prihajajo zverine ondi iz skalovja in se splazijo prav na mestne ulice. Nedavno so ponoči pograbile osem zamorskih otrok iz koč in jih šest požrle. Dva smo rešili, a sta tako v ranah, da se v bolnišnici borita z življenjem.«

Drugo jutro sem dobil brzoplet italijanskega vrhovnega poveljstva, ki mi je pozvalo v Asmaro. (Onis vojnega poročevalca R. E. Strunka.)

Mussolinijev zet grof Ciano, poveljnik letalske eskadrile smrti

Podnebje in rastlinstvo

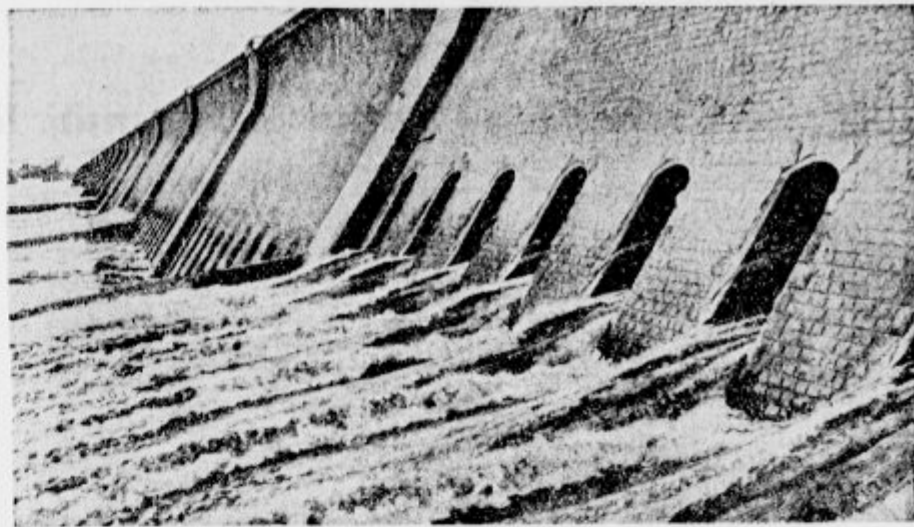
Vzhodna Airika, kakršno vidiš po človeško

O podnebju in tem delu Vzhodne Afrike, kjer je nameščena italijanska severna armada (piše vojni poročevalec Webb Miller), imajo v Evropi in Ameriki čim najbolj znane pojme. Splošno sodijo, da je tu neznansko vroče in tudi neznansko nezdravo, saj so sploh takega mnenja o Afriki. In zato prihajajo semkaj evropski časniki in drugi civilisti v taki opremi, ki kar ni uporabna za kraje. — Seveda je na prilično majhni obrežni progi, vzdolž Rdečega morja, naravnost peklensko vroče. Ondi je ozračje vlažno in zatohlo in čim se malo zgameš, si že ves prepoten. Tod je tako nemarno in gnusno podnebje, da more razen v Massaui in Assadu, le malo Evropeev prestatati na tem delu Afrike.

Popolnoma drugačno pa je na širni abesinski planoti, kjer se obrobnja gorovja prav iz doline dvigajo do 5000 in 8000 čevljev visoko. V suhi dobi je podnebje enako španskemu. Ozračje je hladno in poživljajoče — celo na opoldanskem soncu je takšno — in Evropeji morejo biti tu prav tako oblečeni ko doma. Seveda je prav, da imaš tropsko čelado zoper navpično padajoče sončne žarke. Pet minut prej, predega sonce zatone, se

ozračje tako ohladi, da je mrzlo, kar je nevarno radi prehlada, saj sme Evropeji v jeni bolj enakomernega podnebja. Koj, ko se stemni, se je treba obleči v gorko suknjo in v sviter. Ponoči je treba pa troje volnenih plaht, da se segreješ v postelji. Sinoči sem spal v šotoru v bivaku italijanske pehote v Adi Ugriju. Tako me je zeblo, da sem se moral spet obleči in se pogrčiti vrh plahte še s suknjo in šotorovino in sem se zvil v klobčič ko jež. Navzile vsemu pa od mraza niti zaspati nisem mogel. A čez pol ure po sončnem vzhodu je bilo že tako vroče, da nisem mogel biti razoglav na soncu.

Novinci dobijo takozvano hribovsko bolezen, ker je planota tako visoka. Prve dni sem imel hude bolečine v glavi in krvavel sem iz nosu in grla. Zmeraj me je nekaj dušilo in če sem šel le sto metrov daleč, sem bil ves izčrpan. Hoja po stopnicah je bila pravca moka in večkrat sem moral počivati! V glavi mi je žumelo, čutil sem, kakor da mi hočejo očiti planiti iz jamie. Čez teden dni pa sem se polagoma privadil, dasi sem še danes naglo utrujen in me sleherni gibanje izčrpa in me začne dušiti v prsih. Zdi se, da se italijanski vojaki in delavci hitro privadijo

Pogled na veliko zatvornico na Nilu pri Assuanu v anglešč. Sudanu, ki namaka velike nasade bombaževine v teh krajih. Modri Nil, ki prihaja iz Abesinije, napaja ta ogromni jež in je zato razumljivo, da Angleži nočejo dovoliti Italiji, da bi se približala izviru Modrega Nila. Anglija namerava zgraditi še višje na Modrem Nilu še druge podobne jezove, ker hoče v Sudanu imeti svoja glavna pridobivališča bombaževine.

temu podnebjem in malokdaj dobijo hribovsko bolezen. Videl sem jih na tisoče, ki so po osem ur na dan delali s krampom in z lopato, ko so gradili cesto, pa so bili povsem zdravi in čili.

Abesinska planota ni rodovitna, le v dolinah je bujnejše rastlinstvo. Raste pa tenka, žile podobna trava, kakteje in nizko, trnjevo drevje. Domačini se po malem bavijo z živinorejo. Po ozkih dolinah pridelujejo duro, to je nekakšno proso, poglavitna hrana Abesincev. Dura je podobna koruzi, strok vsebuje drobno zrnje; vendar raste tudi prava koruza.

Kjer se nagiba planota k abesinski meji, so doline bolj široke in tla so čudovito rodovitna; tu je mastna ilovica in rdečkasto-rjava prst. Kmečki del italijanskega vojaštva je naravnost navdušen radi te rodovitnosti. V Adi Quali mi je pravil tak vojak da je v 25 dneh posejal kos zemlje z graham, redkvico, solato, repo in drugo povrtnino in je tudi vse doraslo in dozorelo.

Te plodovite doline na meji, južno od Asmare, so pokrite s preprogo temnozelenih ajiv dure in koruze. Velike črede afriške goveje živine, ki ima dolge roge in grbo, se pasejo po obronkih, in dosti je tudi velikih, mršavih koz; pasejo jih črni zamorski pastirski v belih ogrinjalah.

Proti vzhodu se zniža planota in naglo pada proti sudanski ravnini. Ondi je zdaj

jako vroče in pokrajina sliči goli puščavi.

Ko sem se nekoč vozil z avtomobilom, sem v enem samem dnevu zašel v tri podnebja. Kakih 100 km južno od Asmare preko Henafene smo prišli v razsežno, prašno dolino, ki je bila polna trnjevega grmičja; pokrajina je bila taka, kakršno nam na filmih kažejo kot domačijo levov. Glede na živali so ondi hijene, šakali, lisice in velike kače. Stotnik Albamonte, poveljnik utrdbe Suarez, ki stoji na 1000 m visoki, strmi pečini, je dejal, da mora dati vsako noč priversti vseh 175 konj iz doline na hrib, ker je v dolini neki mrčes, ki je tako nevaren konjem, da v enem dnevu poginejo, če jih le enkrat piči. Nato mi je pokazal pasti za hijene, ki jih privabljaajo z gnilih mesom. — V dolini smo videli govejo živino, ki je bila vsa sestradana, da so ji rebra štrlela izpod kože in so grbe kar splahnele. Dejali so mi, da se mora to govedo pasti osem mesecev na pašnikih, pa dobi spet grbe, ki so polne toščice. Rastlinstvo visoke planote, ki smo se peljali po njej, vsebuje evkaliptusovo drevje, nizko grmičje in čudovita drevesa, ki imajo za avinčnik debelo, cilindrično ukrivljeno listje. Izmed ptičev smo videli le sokole, jastrebe in velike, črne, vrani podobne ptice.

Povsod, kjer je višavje nad 1000 m visoko, je podnebje izvrstno za Evropece in je tudi zdravo, le malarije se tudi tukaj dovolj nalezajo.

Nekaj iz Abesinije

Prestolonaslednik Asfou, ki mu je Haile Selasije poveril vrhovno poveljstvo abesinskih čet, je v vsem cesarstvu znan kot mož, ki ne izgubi ravnotežja in se nikoli ne razburi. — Ko so se Italijani pripravljali, da vpadejo iz Eritreje v Abesinijo, je abesinska poročevalna služba tako brezhibno delovala, da so v Addis Abebi takoj zvedeli, kakorkoli so se premikale italijanske čete. — Komaj je bilo deževne dobe konec, tedaj je prišlo koj po polnoči v Addis Abebo sporočilo, da so se Italijani odpravili na mejo Abesinije. Prestolonaslednik Asfou je spal spanje pravicega; ko je prišla ta vest in njegov adjutant mu je naglo javil: »Gospod, sovražnik se je premaknil k naši meji!« Asfou se je lagodno obrnil na drugo stran, rekoč: »Reči mu, da sem se jaz tudi premaknil!«

Lani pozimi, ko nihče niti slutiti ni, kako močno in kako naglo se bo Mussolini razburil zaradi sužnosti v Abesiniji, sta odšla dva orjaška Abesinca, Habtemariam in Atho Baina, v trgovskih zadevah v Arabijo. Ker se njune zadeve niso dale tako naglo rešiti, ju je septembra meseca presenetilo povelje o mobilizaciji še v tuji deželi. Nemudoma sta se odpravila domov v Abesinijo, a sta našla mejo v gorah vzdolž Rdečega morja že vso zastraženo in zaprto. Vendar je brzopletni urad še deloval in brzopletno sta iz Džibutija neguš: »Ali želiš, o Gospod, da se javlja v Addis Abebi, ali pa kar tu napadeva sovražnika?«

Nov otok

V severnem Lednem morju so nedavno med 80°54 sev. širine in 79°10 vzhodne dolžine odkrili nov otok. Otok je ves v ledenikih in ima jajčasto obliko. Dolg je 30 km, širok pa 15 do 18 km. Najvišji vrhovi merijo 300 m. Po najditelju ima otok ime Uhakov.

Strahota v letalu

Znani sportnik v USA, Konecke, si je v Detroitu najel za ponoči posebno letalo. Preden je letalo odrazilo, pa je začel Konecke, ki je bil močno pijan, v letalu besniti ko norec, napadel je pilota in tovariša Oba sta ga skušala obvladati, kar se je slednjič posrečilo in pilot se je tudi še pravočasno spustil z letalom nizdol. Letalo se je močno poskovalo, Konecke je bil pa mrtev.

Spalni omnibusi

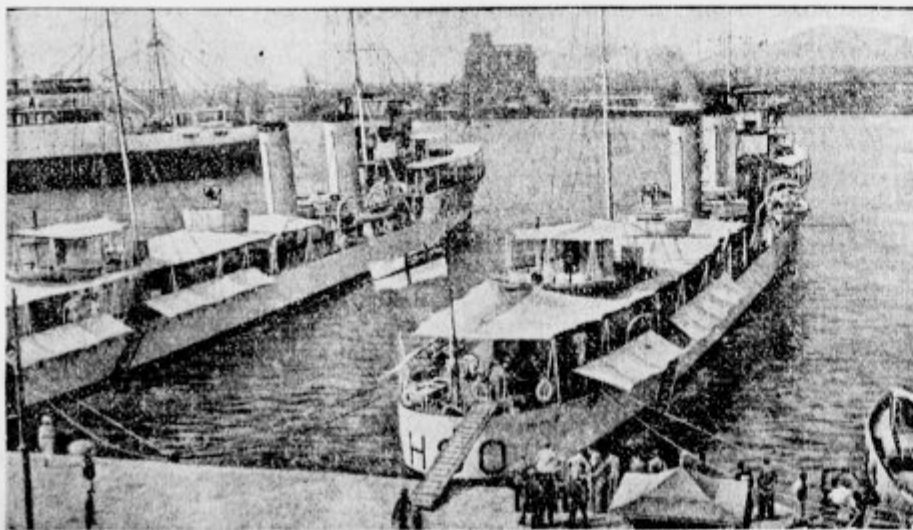
Ze leta 1929 je neka družba na progi S. Francisko—Los Angeles uvedla spalne omnibuse; zdaj so taki v rabi tudi na 2170 km dolgi progi od Los Angelesa do Karasasa. Vsak omnibus ima 5 kabin po 5 postelj — torej za 25 oseb. Vse je na razpolago, tudi tekoča voda. Podnevi se spalni omnibus spremeni v navadnega, kot na vlakih. Omnibus prevozi dolgo progo v 52 urah in vožnja stane 24 dolarjev (okrog 1000 Din)

Stekleni vlaki

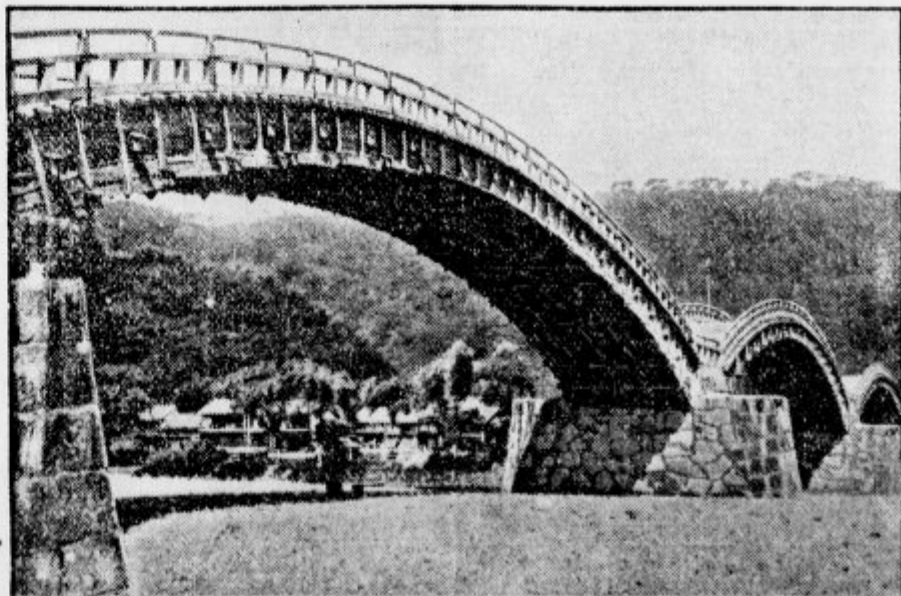
V Monakovem imajo železniški vagon, ki ga je polovica samo iz stekla, seveda takega, ki se ne razbije. Iz tega vagona je krasen razgled. »Stekleni vlak« ima 64 sedežev III. razreda, ki so vsi mehki. Naslonila je moči premakniti, tako, da si lahko obrnjen naprej ali nazaj. Vagon ima električno kurjavo in vozi s hitrostjo 130 km na uro. Za zdaj poskušajo vožnjo samo z enim steklenim vagonom, a v delu jih je še več.

Švedska nima brezposelnih

Poročajo, da je Švedska prebolela svetovno krizo. V juliju je bilo le še 43.000 brezposelnih, a med njimi jih je bilo samo 13.000 zares brez dela, 30.000 delavcev pa je vsaj deloma zaposlenih.

Angleške torpedovke v grških pristaniščih

250 let stari japonski most za pešce. Zgrajen je bil leta 1663 in ga še danes uporabljajo

Škol dr. Gregorij Rožman

Pismo iz Amerike

Johnstown, Pa., 2. oktobra.
V Pittsburghu smo sredi končali 40-urno pobožnost. Zvečer ob pol 8. sem imel tri dni zaporedoma pridigo. Prišlo je veliko ljudi; spovedovanja je bilo veliko in župnik Kebe je imel polne roke dela. Tudi čez dan je bilo prav lepo število molitve pred izpostavljenim Najsvetjšim. Po sklepu pobožnosti so priredili v cerkveni dvorani banket, ki je potekel v zelo prijetnem in domačem razpoloženju. Kakor je v Ameriki navada, se vrste govor za govorom in nazadnje seveda zadnje mene, da moram kaj povedati iz stare domovine. Kar težko sem se ločil od dobrih pittsburskih Slovencev. Bilo mi je, kakor da se razstajam s starimi dobrimi znanci. Slovo je tem težje, ker se pač ne bomo zlahka zopet videli. Večina je iz Bele Krajine.

Danes smo se v spremstvu župnika Kebeta, župnika Vrhunca, rojaka iz Zeleznikov, ki oskrbuje slovaško župnijo sv. Marka, in obeh bratov Ponikvarjev v treh avtih odpeljali na kosilo 80 kilometrov daleč proti jugu v Uniontown, kjer sredi premožnostnih (med potoma smo videli premožnostne sklade čisto prosto gledati iz zemlje) pastirje Slovače župnik Blažič iz novomeške okolice in mu gospodinja skrbna sestra. Ima lepo cerkev, a vernike raztresene po daljni okolici, tudi nekaj slovenskih družin ima. Delo v premožnostnih se tu prav tako krči kakor v Sloveniji. Videli smo več rudnikov, ki niso več v obratu, delavci pa so morali iti iskati dela in kruha drugam, ali pa so se pridružili potujočim brezposelnim, ki potujejo v celih kompanijah. Imajo sotre, kjer jim kaže, taborijo, hrano si pa sprošijo pri farmarijih. Videli smo ob cesti obširno takšno taborišče s koničastimi šotori oranžaste barve.

Iz Uniontowna smo se peljali še 122 km skozi hribovito in z gozdovi porasene pokrajino, ki zelo alic nekaterim delom Dolenjske, po gladki cesti, ki se kakor na Dolenjskem, ne izogne nobenemu klanecu, a je izpeljana kolikor mogoče naravno.

Velika dobrodelna ustanova

Sv. Lenart v Slov. gor., 21. oktobra.

Pri Sv. Juriju v Slovenskih gorah je umrl pred kakimi 8 leti veleposestnik Peter Mesarec, ki je zapustil svoje premoženje v oporoki v dobrodelne namene, predvsem za reveže domačega kraja in za uboge dijakke. To premoženje je znašalo takrat po odbitku strokov za dolgotrajno razpravo okrog 800.000 Din. Ustanovno pismo št. A 219/27 se glasi:

Kuratorji: dr. Gorišek Milan, Živko Anton, Kramberger Franc. Če eden član umre ali odstopi, pozoveta ostala dva novega člana. V začetku leta 1929 je znašala ustanova Din 795.684,52. Veliki župan mariborski vodi hranilno knjižico Glavne hranilnice v Sv. Lenartu v Slov. gor. pod št. br. U. 12521/2 iz leta 1927. Dvigi iz te hranilne knjižice šteje 1.146 so dopustni po predlogu velikega župana v Mariboru kot ustanovnega oblastva. Obresti ustanove se uporabljajo:

Polovico dobijo siromaki, prvenstveno sorodniki-reveži, nato sorodniki dedičev in nato ostali iz okraja Sv. Lenart. Prošnje je treba vlagati pri Glavni hranilnici do 1. julija vsakega leta. Letno znaša podpora za osebo Din 200.—. Druga polovica dohodkov ustanove se uporablja za 2—3 dijaške stipendije. Upravičeni so: 1. dijaški slovenske narodnosti, ki so sorodniki do 3. kolena. 2. prošilci-dijaki katerekoli srednje, višje ali nižje sorodne šole iz okraja Sv. Lenart, ki so marljivi in dobri dijaki. Prednost imajo siromaki. Če takih ni, pridejo na vrsto dijaki iz mariborskega okraja. 3. Učivanje stipendij je do konca študij, dokler je napredovanje v šoli uspešno. Napredek se mora vsako leto dokazati. Stipendisti-nesorodniki se morajo zavezati, da bodo po možnosti sprejete podpore vrnili v fond, ki ga mora obrestovati Glavna hranilnica kakor druge vloge. Spremembe v načinu upravljanja mora odobriti predhodno ustanovna oblast. O razdelitvi podpor mora Glavna hranilnica vsako leto poročati. Po odredbi ustanovnika morajo biti prošnje za podporo potrjene od župnega in občinskega urada; s tem se prošilci izkazuje, da so resnično siromaki.

To so glavne določbe ustanove. V zadnjem času prihajajo zlasti iz župnije Sv. Jurij, kjer je bil pokojni Mesarec doma, vprašanja, kaj je s to ustanovo. Naprošeni smo bili, da javno vprašamo, kdo je bil do sedaj deležen te podpore in koliko so posamezni dobili.

Sah

Brzoturnir. Drevi se bo vršil v kavarni »Zvezde« otvornitveni brzoturnir Ljublj. šah. kluba. Na prireditve so vabljeni vsi prijatelji šaha in kluba. Prijave vsaj do tri četrt na

Joseph Conrad:

Gašpar Ruiz

Neki Gasparjev odposlanec je pogumno odjedzil naprej ter pozval utrdbu, naj se vda; iz trdnjave pa so mu odgovorili s salvo, ki je podrla hkratu moza in konja. Slišal sem Ruiza ob svoji strani, kako je zaskrbel z zobmi. »Nič za to,« je dejal. »Zdaj pojdi ti.«

»Dasi mi je bila uniforma vsa raztrgana in cunjasta so me v trdnjavi po nekih znakih le prepoznali ter mi dovolili, da sem se jim toliko približal, da so me mogli slišati. Moral pa sem čakati, kajti neki glas za strelno luknjo se je pričel od veselja in začudenja tako dreti, da nisem mogel do besede. Bil je glas mojega starega prijatelja majorja Pajeta. Tudi on je z drugim vred seveda mislil, da sem že zdavnaj ubit.«

»Izpodbodi konja, Slovek!« je zakričal v silnem razburjenju. »Odpri ti bomo vrata.«

Jaz pa sem spustil vojke iz roke in odkimal. »Časi me veže,« sem zaklical.

»Njemu!« je zakričal z brezmejnimi stundom. »Obeta vam pustiti življenje.«

»Nasvet življenje je v naših rokah. Nam hočeš mar svetovati, naj se vdamo temu rastreru. Santierra?«

»Tega ne!« sem zaklical. »Hoče pa nazaj svojo ženo in svojega otroka in lahko vas odreže od vode.«

»Toda bo ona prva trpela, lahko mu poveš to. Poglej sem — vse to je prazno govorjenje: izpad napravimo ter te ujamemo.«

»Ne dobite me živga,« sem ga zavrnil odločno.

»Slabič!«

»Za božjo voljo,« sem nadaljeval naglo, ne odpiraje vrat. Pokazal sem na gosto množico Pančeljevih Indijancev, ki je pokrivala jezersko obrežje.

ravnost brez ovinkov, do Johnstowna, kjer imajo slovenski frančiškani novo cerkev in župnijo sv. Terezike Malaga Jezusa. Vprav za njen god bo 40-urna pobožnost. Sprejem je bil ljub in prisen. K pozdravam je prišel tudi mestni župan Eddie Mc Closkey, odločen katoličan irskega pokolenja, ki je izjavil, da bo prišel v petek, ki je prvi v mesecu in obenem sklep pobožnosti, v slovensko cerkev k sv. obhajilu. Po kratkem oddihu sem imel pridigo kot na prvi večer 40-urne pobožnosti. Vsi drugi duhovniki pa so zasedli spovednice, v katerih je bilo dela dolgo v noč župnik o. Odilo Hanjšek, po vsej Ameriki znani misijonar, je naučil otroke vse tiste pesmi, ki so se pele v Ljubljani na evharističnem kongresu. Radi tega sem se počutil kakor doma in nisem mogel drugače, kakor da sem mesto pridige pripovedoval o našem kongresu in o potovanju brezjanske Marije Pomagaj v Ljubljano in nazaj.

Johnstown leži v ozki dolini srednje visokih hribov, približno kakor ob Visnji gori. Je zelo dolgo mesto ob bregovih male reke, ima več jeklarn in je obdano od številnih premožnostnikov. Nova slovaška župna cerkev sv. Terezike leži na zapadnem koncu na pobočju griča v zelenju, kakor bi stala kje nad tivolskim gradom, je edina katoliška cerkev v tem okraju in je zato zelo obiskana. Te dni ob češčenju pride vsako uro druga narodnost na vrsto. Slovenci stanejo raztreseni po mestu in okolici. Kar jih je do 16 km oddaljenih, se redno prihajajo sem k božji službi. Jih je pa še precej, ki so bolj oddaljeni, deloma so tudi farmarji (kmetje). Takih je zelo mnogo po vsej Ameriki. Večina njih v verskem oziru precej poudarja, ker nimajo dušnih pastirjev, ki bi se zanje zanimali, mnogi pa dobro držijo svoje verske navade, zlasti če so blizu Slovakov, ki imajo mnogo župnij in so redoma zelo verni. Na deželi in v samotni tudi ni zlih uplivov, katerim je zlasti mladina izpostavljena v mestih in industrijskih središčih.

Dva vlomilca obsojena na robijo

Ljubljana, 21. oktobra.

Mali kazenski senat okrožnega sodišča je danes sodil dva zakrknjena vlomilca. Bila sta to 34-letni Ljubljane Stanko Jereb, čevljarški pomočnik, in 32-letni Stanko Kajzer, Obtožena sta bila, da sta 19. julija v vilo uradnika Narodne banke Bajiča Gjorgja in njegove soproge, odkoder sta odnesla razne dragocenosti v vrednosti 20.000 Din. Stanko Jereb je bil obenem obtožen, da je vlomil v Jurmanovo vilo ob Ljubljani, dalje v Zajčevce letoviško vilo ob Ljubljani in da je poskusil vlomiti tudi v Planinskovo letoviško vilo ob Ljubljani. Od tam je Jereb odnesel v prvih dveh slučajih razno perilo in druge stvari, dočim se mu je poskus vlom v Planinskovo vilo ponesrečil. Oba obtožena sta pred senatom zanimala vsako krivdo, češ, da omenjenega dne sploh nista bila udeležena pri teh vlomih. Pokopal ju je pa indiciji dokaz po pričah in pa to, da se je policiji ponesrečilo na omari v Bajičovi vili najti odtiske prstov drugega obtožena. Ti odtiski so bili, kakor pravi poročilo daktiloskopa, pravi šolski vzgled, kako se lahko vlomilca prime na njegovih odtiskih. Ujemali so se vsi odtiski na omari s prsti drugega obtožena. Bila sta na podlagi indicij obsojena: stari vlomilec Stanko Jereb na 4 leta robije. Vračuna se mu v kazensko preiskovalni zapor od 31. julija naprej. Stanko Kajzer, ki mu je pomagal pri vlovu v Bajičovo vilo, pa na eno leto in 8 mesecev robije. Dalje prvi v izgubo častnih državljanskih pravic za pet let, drugi pa za tri leta. Imata povrniti Bajiču in njegovi soprogi odškodnino okoli 16.000 Din. Senat ni upošteval nobenih olajševalnih okoliščin, pač pa obtežilne okoliščine, ker sta bila že večkrat kaznovana in sta trdovratno kljub jasnim indicijam tajila. Oba sta sodbo sprejela in nastopila kazen.

Naše dijaštvo

Kongregacija akademikov pri oo. jezuitih otvorila letošnjo delovno dobo s 1. sestankom, ki se bo vršil danes ob 20 v navadnih prostorih, Zrinjskega ceste 9. Vsi člani pridite gotovo! Tovariši! abiturienti! prisrčno vabljeni! — Prefekt.

Akademiki-kongregacija. Redni cerkveni sestank akademikov kongregacije »Marijinega oznanjenja« v zvezi, 23. 1. m. ob 20.15 v hišni kapelici oo. frančiškanov. Udeležite se tega sestanka polnočestitno. Novinec vabljeni. — Prefekt.

9 pri vodji turnirja; prijavljane ni. Kdor razpolaga z dobrim hahom, naj ga po možnosti prinese s seboj. Jutri se bo odigral turnir zmagovalcev posameznih današnjih skupin. Zmagovalce bo prejel lepo sliko in naslov prvaka za ta mesec.

Svoj živ dan nisem videl toliko divjakov skupaj. Sulice so jim bile videti ko travne bilke. Njihovi zamolki glasovi so se slišali kot prazen, enoličen, mrmranje jezera podoben šum.

Moj prijatelj Pajol je kiel sam pri sebi. »No, — pa pojdi k hudiču!« je zakričal očrčeno. A brž ko sem se okrenil, mu je bilo že žal, kajti slišal sem, ko je naglo velel: »Ustrelite temu bedaku konja, da ne odide nazaj.«

Imel je dobre strele. Počila sta dva strela, in ravno v trenotku, ko sem se hotel obrniti, mi je konj omahnil, padel in oblezel kakor zadet od strele. Ker nisem imel stopal v stremenih, sem se gladko zvalil z njega. Nisem pa skušal vstati. Pa tudi obleganci se niso upali skočiti iz trdnjave in me potegniti s seboj.

Indijanske tolpe so se začele pomikati proti utrdbi. Jezdili so v skvadronih za seboj svoje čuse; v strelni razdalji so razjahali, pometali s sebe svoje krznenne plašče in se pričeli goli blizati k naskoku; cepuli so z nogami in pretrgano kričali. Trikrat se je posvetila okoli trdnjave ognjena prha, ali ni jih zaustavila na vztrajnem pohodu. Zgrnili so se okoli debelih stebrov in začeli vihteti blesteče nože. Toda ta lesena utrdba ni bila kakor druge spojena s kožnatim jermenjem, temveč je bila zbita z dolgimi železnimi žebli, ki jih Indijanci z noži seveda niso mogli prerežati. Razočarani, ker jim je izpodletel njihov nenavaden način vdiranja v trdnjave, so pogani, ki so prej tako vztrajno drevili proti strelnemu ognju, odpovali ter se pod salvami oblegancev razbežali.

Jaz sem bil že tedaj, ko se se približali, vstal in se vrnil h Gospodarju Ruizu na majhnem napisu, ki ga je bil izkopal na planjavi. Tam so njegovi strelci kričali napad. Zdal pa je na njegov znak zadonel glas trobente za ustavitve ognja. Molče sva gledala brezupni beg divjakov.

Morali jih bomo torej oblegati, je zamrmral. Opazil sem, kako je skrivoma vil z rokami.

Sport

Lahkoatleti — v telovadnice!

Zima je pred vratmi in lahkoatleti so polagoma začeli zapuščati igrišča in tekališča, na katerih so tolikokrat nastopali in na katerih so dosegli toliko lepih zmag. Treninje na prostem so vedno redkejši, kajti nestanovitno jesensko vreme prekriža marsikakemu trenerju račune, tako da je prisiljen umakniti se v zaprte prostore, v dvorane, v telovadnice. Četudi se da v mesecu oktobru in novembru zelo mnogo napraviti zunaj, vendar moramo imeti že treninje v telovadnicah, ker nam bi sicer večdnevno deževno vreme onemogočilo vsako udejstvovanje. Ravno te dni neprestano dežuje, in to se prav lahko zgodi, da se bo tako vreme vleklo še par dni in kaj bo potem z atletiči? Nikakor pa ne gre, da bi sedaj počivali, ker je škoda vsakega dneva in to tem bolj, ker stojimo pred olimpijskim letom, ko bo tudi naša lahka atletika zastopana na vročih berlinskih tleh.

Neglede na olimpijsko leto pa je potrebno, da se malo bolje brigamo za zimski trening kakor doslej. Našo lahko atletiko smo s pridnim delom posameznih idealistov ter z dolgoletnim trudom in prizadevanjem lahkoatletov samih napravili že na tako višino, da lahko že s precej močnimi inozemskimi nasprotniki teknujemo. Na balkanskih igrah igramo zelo važno vlogo, saj imamo drugo mesto med vsemi balkanskimi državami in če bi se bolje pobrigali, nam že lahko primat ne bi odšel. Krog lahkoatletskih prijateljev je vedno večji, nove lahkoatletске sekcije se ustanavljajo zlasti med Slovenci in Srbi. In vsem tem številnim lahkoatletom moramo iti na roko, jim moramo pomagati zlasti v zimskem času, ko jim sneg onemogoča udejstvovanje na prostem. Večina, zlasti pri novih sekcijah, ki ne zna pomagati in ravno tem so namenjene te vrstice, četudi je treba takoj poudariti, da potrebujejo boljši prav tako, če ne morda še bolj zimskega treninga, če hočejo doseči kak uspeh.

Največje težave so s trenerji za zimske treninje. To je sicer razumljivo, ker prav do zadnjega časa je pri nas malokdo polagal važnost na to stran sportne priprave, ker je bila večina priprilca, da se dosega uspehi na samo zelenem polju. Toda prišli smo tudi pri nas — sicer zelo pozno, a vendar se ne prepozno — na to, da je treba gimnastiki posvetiti posebno pozornost, če hočemo doseči kak uspeh. In to ne samo pozimi, ampak tudi v sezoni, četudi tedaj malo manj. Zimski meseci so pa ko nalašč zato in jih je radi tega temeljito izrabiti. V telovadnico je treba spraviti prav vse atlete, s katerimi je predelati splošno in specialno gimnastiko.

Sportnikom, ki so navajeni proste narave, sonca in zraka, ne diši telovadnica. Vse pretesno

Odlični nemški sportni vodje v naši državi

Na posebnem avijonu družbe »Junkerse« priletijo v Jugoslavijo ugledni voditelji nemškega sporta: gospod H. von Tschammer und Osten, vodja nemškega sporta ter predsednik nemškega olimpijskega odbora. Nadalje dr. Karl Diem, glavni tajnik prireditvene odbora za XI. olimpijado 1936, dr. Kapp, šef nemške sportne službe v inozemstvu ter višji inženjer Franc Neukausen, olimpijski poverjenik za Jugoslavijo.

Ti gospodje se bodo mudili nekoliko dni v Jugoslaviji in sicer v Belgradu in Zagrebu, da se bolje spoznajo z našimi sportnimi voditelji ter da uredijo vse potrebno, da bo čim bolj funkcionalna velika olimpijska štajeta z bakljo od Olimpa do Berlina (ki gre skozi Jugoslavijo od Caribroda preko Niša—Belgrada—Novega Sada do Subotice).

Razpored bivanja uglednih nemških sportnih vodij na naši zemlji je naslednji: 29. oktobra prihod v Belgrad z avijonom iz Aten, dvodnevno bivanje v Belgradu. 31. oktobra prihod v Zagreb.

Nastop težkih atletov v Kamniku

SK Kamnik tež. atl. sekcija je priredila v soboto zvečer v Kamniškem domu v tem kratkem času že 5. propagandni nastop. Načelnik tež. atl. sekcije g. Avgust Mastnak, ki se tudi sam uspešno udejstvuje, si je vzgojil s pomočjo trenerja boksačev g. Kralja jako sposobne in disciplinirane atlete, ki so se od zadnjega nastopa jako popravili; nastopili so poleg domačih atletov tudi člani Ilirije v rokoborbi in boksu, pogrešali smo le dvigalcev, ki žal niso nastopili. Nastop je lepo uspel, a žal od strani občinstva ni bilo onega odziva, kakor se je pričakovalo.

Ali kakšno obleganje naj bi bilo to? Ni mi bilo treba ponavljati mu besed svojega prijatelja Panola; tudi po lastni uvidenosti se ni upal, odrezati trdjava od vode. Oblegani so imeli dovolj živeža. In kaj za to, če bi se jim zaloga živeža skrčila; še sam bi jim bil rad poslal hrane, če bi jim bil mogel. Stvar pa je bila taka, da je nam, ki smo bili na planjavi, začelo prej kruliti v trebuh.

Indijanski poglavar Peneles je v svojem ohlapnem plašču iz koč divjih lam sedel ob našem ognju. Bil je orjasek postave, velike striglate debele glave, njegovi lasje so bili po obliki in velikosti podobni slavnemu čebeljemu panju, a razozrane poteze so mu bile resne in odločne. V svoji trdni španščini je zakrutil ko togoten medved, da poidejo njegovi ljudje na vsak način v trdnjavo in bodo poiskali šešoro — če se bo le našla bodisi še tako majhna odprtina v steni — drugače pa ne.

Gaspar Ruiz je sedeč nepremično v enem nasprotni upiral oči, mogli bi reči noč in dan v trdnjavo in plaho molčal. Medtem smo zvedeli od beguncev in niže ležečih krajev, ki so malone slednji dan prihajali k nam, da je bil eden njegovih poročnikov v dolini Maipuju poražen. Izvidniki, ki jih je bil razposlal daleč naokoli, so prinesli novice, da se približuje po oddaljeni soteski oddelek pelote trdnjavi na pomoč. Čeprav so le počasi prodirali dalje, smo le moči zasledovati njihovo napredovanje proti niže ležečim dolinam. Radoveden sem bil, čemu se Ruiz ne odpravi da bi napadel ter uničil te preteče sile v kaki divji za zasedo pripravi soteski, kakor bi odgovarjalo njegovi sprenosti v guerilnem vojskovanju. Ali kazalo je, da ga je njegova darovitost za vojskovanje obupno zapustila.

Po vsem videzu nikakor ni mogel odtrati nogleda od trdnjave. Zaočavilam vas, sešores, da sem bil ginjen skoraj do sočutja, ko sem gledal

se jim zdi in nikakor se ne morejo navaditi na ozeke prostor med stiri stenami. Toda ta predodek bo takoj odstranjen, kakor hitro smo začeli vaditi, zlasti, če imamo dobrega trenerja. Ako imamo spretnega trenerja, ki je stvar dobro proučil in ki se dlje časa bavi s tem in ki je z dušo in telesom pri stvari, ta bo napravil tako prijetne večere, da se bodo spomnili atletiči ali pa tudi drugi sportniki težko ločili od telovadnice. O tem sem se imel priliko prepričati vse zime, ko sem vodil treninje lahkoatletov in tudi drugih sportnikov. Zato je zelo važno, da napravimo točen načrt, po katerem bomo delali, dalje moramo pestro vladati pri vsakem večeru, vaje morajo biti izbrane za vsako panogo posebej in hitro moramo menjati program. Nikdar se ne amejajo sportniki dolgočasiti in tudi predolge ne smejo biti ure. Tedaj, ko je najbolj prijetno, pa končamo. Do svojih učencev morajo biti strogi, a vendar najboljši prijatelji in tovariši.

Na posamezne vaje, ki naj jih izvajajo lahkoatletiči pozimi, se bom svoječasnó še povrnil. Za danes bi pripomnil predvsem tole: Za treninje lahkoatletov pozimi je najbolje, da si izberemo tako telovadnico, ki ima vse orodje, kakor drog, bradljo, konja, kroge, kozo, mizo, plezalo, lestve, skalalne priprave, grede in po možnosti še drugo orodje. Medicinska žoga ne bi smela nikjer manjkati. Kjer je to mogoče, naj si napeljuje tudi mrežo za odbojko in naj pri vsaki uri posvete kake četrt ure tudi tej igri z žogo. Jasno, da splošne in pa specialne gimnastike ne sme pri nobenem večeru manjkati. Vsaka ura naj se prične z lahkim tekom ter konča s tekom preko in pod orodjem (to je takozvana naravna orodna telovadba). Vaditi je dosti ravnovesnih, sprenostnih in alicnih vaj za gibnost. Skokov, bodisi v višino, v daljavo ali preko konja ali korce, ne sme nobena vrsta in noben večer izpustiti. V orodnih vajah se je treba posluževati predvsem koleba in samo toliko je izvajati tehničnih gibov, kolikor jih posamezni atlet potrebuje za svoje panoge. Dalje ima orodna telovadba tudi ta namen, da se vadijo sportniki v ravnovesju, sprenosti in si privzgojijo potrebno korajžjo in hitro odločnost. Za gotove panoge, kakor je na primer skok s palico, pa so posebne vaje na drogu in krogih — seveda, če hočejo doseči kako višino — neobhodno potrebne. In še dosti bi bilo o tem povedati, pa se bom s tem — kakor sem že omenil — ob drugi priliki baval.

Za danes še enkrat: Lahkoatletiči pozimi v telovadnici, kajti nadomestni sporti, kakor so na primer smučanje, so sicer dobri, a vendar ne morejo nadomestiti one vrzeli, ki jo opazimo povsod tam, kjer se amotrena gimnastika zanemarija. I. K-er.

Rokoborba: 1. par Petek, Kamnik : Murn, Ili-rija, zmaga v 5 min. Petek s tušem. 2. par Filipič —Puc, oba Kamničana, zmaga v 3 min. Filipič s tušem. 3. par Jerman, Kamnik : Murn, Ili-rija, zmaga v 2 min. Murn s tušem. Nato sledi boksa: 1. par Poljšak Kamnik : Mrvin, Ili-rija, zmaga Poljšak v 2. kolu s k. o. Poljšak je pokazal lep napredek, Mrvinu pa manjka resnega treninga in rutine. 2. par Leroh, Kamn. : Gorze, Boxing klub de Mulhouse, Francija, zmaga sigurno v 3. kolu Leroh s k. o. 3. par Anžič—Starč, borba je ostala po 3. kolu nedoločena, obema pa manjka resnega treninga. Kot zadnji par nastopita v šolski borbi nač. Mastnak—Filipič, priporočila bi g. Mastnaku, da bi se malo intenzivneje udeleževal tudi pri rokoborbi ter si vzgojil četo rokoborcev, ker ima obilo materiala. J. O.

Celjski sport. SK Olimp : SK Jugoslavija 2 : 1 (0 : 1). V nedeljo popoldne je bila na igrišču SK Jugoslavije na Sp. Lanovcu drugorazredna prvenstvena tekma med imenovanimi celjskima kluboma, ki je izpadla z zgoraj navedenim rezultatom. SK Jugoslavija je v tej tekmi popravila svojo zadnjo izgubo in v prvem polčasu tudi vodila. V drugem polčasu so poprijeli Olimpovci in zabili 2 gola ter si s tem priborili zmago.

Smučarski klub Ljubljana. Letošnji redni občni zbor bo 24. 1. m. ob 20 v Zvezdi s občinskimi društvenim domom. Vabimo članstvo, da se običnega zbora udeleži v častnem številu.

Smučarski gimnastični tečaj za gospode, dame, ženske in mlado mladi. SK Ili-rija prične predvidoma že prihodnji teden s smučarsko gimnastičnim tečajem za gospode, dame ter ženske in mlado mladi. Tečaj se bo vršil lebovno za gospode in dame, kakor tudi za mlado. V tečaj bodo pripušeni začetniki in že izveščeni smučarji in smučarke. Ob katerih dneh in v kateri dvorani se bo tečaj vršil, bo objavljeno prihodnje dni. Prijave za sprejem v te tečaj se sprejemajo pri blagajni kavarnice Evropa, kjer so na vpogled tudi pozoji za sprejem. Prijave se sprejemajo od nočle 20. okt. dalje.

tega brdavska, kako je neobgleno sedel na nasipo in se ni brigal ne za sonce, ne za dež, ne za mraz, ne za veter; oklepajoč si z rokami noge in podpirajoč si brado na kolenih je kar naprej strmel — strmel — strmel predse.

In trdnjava, proti kateri je upiral oči, je bila prav tako tiha in mirna kakor on. Posadka ni dala od sebe nikakršnega znaka življenja. Se na ogenj ki je bruhal v presledkih proti strelnim linam, ni odgovarjala.

Ko pa sem nekoč stopal za njim, me je nepričakovano ogovoril, ne da bi se bil kolikaj spre- menil. »Poslal sem po top,« je dejal. »Saj bom imel dovolj časa, da ga bom poslal nazaj in se umaknil, preden se vašemu Roblesu posreči pri- lesti do nas.«

Poslal je torej po top v nižavje.

Le-ta je bil dolgo na poti, navsezadnje pa je le prišel. Bil je poljski sedemernik, ker so ga bili vzeli narazen in ga privezali napoček na dva dolga vzporedna droga, sta ga mogli dve mudi lahko nositi po ozkih gorskih stezah. Se zdaj mi zveni po uspehih Ruizov divjih vzklik veselja, ko je zagledal ob zori prihajati mostovo s topom

Toda, sešores, nimam besed, da bi vam do- povedal, kako bridko iz doline je bil presunjen, kako je besnel, obupaval in divjal, ko je zvedel, da sta se živali, ki sta nosila top, zadajo noč Bog si ga vadi zakaj strmoglavili v prepad. S smrtjo in mu- kami je pričel groziti odposlanemu mostu. Jaz sem se ga bil tisti dan izogibal; ležal sem za grmo- jem in radovedno pričakoval, kaj bo storil. Samo umik mi je še preostajal, toda umakniti se n hotel.

Za svojim hrbtom sem opazoval njegovega topničarja Jorgea, starega španjskega vojvodka, kako meče sedla na kup ter jih zaga. Na to kopice so postavljali nabiti top, ali kakor hitro so ga iz- strelili, se je vse skupaj podkro in izstrelek je zletel visoko preko utrdb.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonjska 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prireditve

Kavarna Stritar
Vsak večer koncert salon-kega orkestra. (h)

Službe iščejo

Dobra kuharica
vešča gospodinja — išče mesto pri samostojnem gospodu, najraje v župnišću. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Varčna« št. 13189. a

Vajenci

Pekovskega vajenca
poštenega, sprejem. — Ivan Gantar, pekarna, Senčur št. 63. (v)

Službodobe

Absolvent
dvorazredne trgovske šole se sprejme. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Absolvent« št. 13187. (b)

Knjižice

vseh zavodov kupim po najvišji ceni. — Sporočite zavod, znesek in ceno na naslov: Grašek Jože, zastopnik tt. »Financiers«, Ljubljana, Gledališka 4. d

Nakup in prodajo hranilnih knjižic, drž. vrednostnih papirjev, naložbe kapitala v knjižicah ali gotovini, do 8 odst. obresti, družabništva ali financiranja, poravnave kmečkih dolgov pri denar, zavodih, posojila v gotovini ali v knjižicah izvede strokovno in najvestneje Bančno kom. zavod, Maribor, zastopstvo Ljubljana, Tyrševa cesta 36. — Za odgovor 3 Din v znamkah.

Stanovanja

ODDAJO:
Trisobno stanovanje
s pritliklinami, se ugodno odda proti mesečni najemini 1250 Din v Ljubljani. Miklošičeva cesta št. 34. Stanovanje na razpolago za takojšnjo vstopitev. Informacije pri hišniku. (č)

Posestvo

hiša s 5 sobami, 2 kuhinji, hlevi za konje in govejo živino, svinjak ter 11 jehov zemlje njive in gozda — naprodaj. Oddaljeno pol ure hoda od mesta Ptuj. Poizve se: Ljutomerska cesta 8 v Ptuj. p

Vnajem

ODDAJO:
Trgovska lokala
v Kranju se oddaja v najem; eden na glavnem trgu, najprometnejša Prešernova cesta, priporočljiv za vsako trgovino, drugi v predmestju Kranja, cesta na Golnik, za trgovino z deželnimi izdelki, mlinskimi izdelki, špecerijo ali drugo obrt, oba radi izdelave po nizki ceni. Pojasnila daje lastnik Franc Majdič, industrijski mlin, Vir-Domžale. (m)

Gostilniško kuhinjo
z vso opremo, oddam takoj v najem na prometni točki v sredini mesta. — Poizve se v upravi »Sl.« pod št. 13194. (n)

KAJ BI MORALA VEDETI VSAKA MLADENKA

Nasvet
neke
matere

»Nikar ne obupavaj«, sem dejala, »kaj takega se primerja mnogim deklicam. Stvar pa same često poslabšajo, ko počenja. ...ar ni dobro«. Vedela je da sem uganila vzrok njenega obupavanja. Občutila je, kakor da bi bila zavržena, ker je imela temno in ovenelo kožo z razširjenimi znojnicami in zjedalcji.
Za vedno se rešite vseh napak svoje polti tako, da bo Vaša koža postala bela, čista in lepa, samo po naslednjem lahkotnem in cenemem načinu. Uporabljajte vsako jutro pred pudranjem kremo Tokalon bele barve (ni mastna). Njene dragocene sestavine, ki čistijo, osvežujejo ter napenja kožo učinkujejo naravnost magično tudi na najgršo polt. Že v 3 dneh boste navdušeni nad svojo dražestjo.
Ta enostavni recept je prinesel mnogim mladencem olajšanje in srečo — kar ve večina mater. Poizkusite kremo Tokalon bele barve že danes.

Tinčkove in Tončkove prigode

161.

Gorilo rešijo iz pasti.

Skočil je k potujočemu hrodu in vzkliknil:
»Kaj pa delaš v hrodu, Vau-hu? Ali te luna trka, kali?«
Gorila pa je skozi drobno odprtino v hrodu presunljivo zatulila:
»Vau-huu! Vau-huu!«
To je pomenilo toliko kot: Pomagaj mi, da se rešim lesenega oklepa!
Primožek je uvidel, v kakšni stiski je uboga gorila in se je nemudoma lotil reševanja. Ukazal je gorili:
»Lezi na tla!«

Gorila se je brez obotavljanja pokorila njegovemu povelju in legla na tla.
Primožek je pomignil opicam, ki so kakor ponorele skakale okoli hoda in jim velel:
»Halo, skupaj, skupaj! Samo z združenimi močmi lahko rešimo gorilo iz pasti. Pokažite, kaj znate!«
Rekli so Primožek ovil gorilo okoli nog dolgo, močno rastlino ovijalko in začel vleči ujetnico na beli dan. Opice so mu pri tem krepko pomagale. Oprijele so se druga druge okoli pasu in vleklo, kolikor so jim dale moči.
»Ho-ruk! Ho-ruk!« je od časa do časa zaklical Primožek in z vsakim potegljajem je bila gorila bliže zlati prostosti.
Le dve opici se nista pridružili Primožkovi reševalni akciji. Ena izmed njiju se je utaborila na hrodu, druga pa na kosmatih nogah gorile. Tam sta počenjali vsakojake neumnosti: pačili sta se druga drugi v obraz in se žgečkali po gobčkih: buc, buc, buc! Kajne otroci, je bilo to jako, prejako nevljudno od njiju? Uboga gorila je bila že napol mrtva v tesnem hrodu, opici pa, namesto da bi jokali nad njeno nesrečo, sta se še razposajeno režali. Takšna nesramnost! Le kje sta se olike učili? Hu, ali bi ju človek našeškal!

Korespondent

25—35 let, po možnosti z višjo trgovsko izobrazbo, prvovrsten stenograf in stenotipist, s perfektnim znanjem nemščine in srbohrvaščine, s prakso (najbolje v lesni industriji), se sprejme k tovarni na deželi. Vpoštevale se bodo tudi ev. ženske ponudbe. Lastnoročno pisane prošnje z vsemi potrebnimi podatki je nasloviti na upravo lista pod značko »Delo 13020«. (b)

Duhovnik

upokojenec dobi v najem stanovanje v novi hiši na deželi poleg župne cerkve. Električna, voda, vrt. Ponudbe upravi »Slov.« pod št. 13186. (č)

Sobe

ISČEJO:
Konservatoristinja
išče majhno, snažno sobo, po možnosti s klavirjem. Naslov s ceno upr. »Sl.« pod »Snažna« 13207. (s)

ODDAJO:

2 prazni sobi
v centru, primerni za pisarne, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13196. (s)

Posrestva

Doben oglas v »Slovenca« posrestvo ti hitro prodaja; če že ne z gotovim denarjem na tvoj račun ti s knjižico da.

Parcelo ali hišo

kupim za knjižice Kmetijske posojilnice. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Din 100.000« št. 13188. (p)

Pohištvo

Hrastova spalnica
nova, masivna, 10 kosov, naprodaj za 3000 Din gotovine. Vprašati v trgovini Smrk, Stožice. (s)

Prodamo

Ce avto svoj stari pravijski al motorja bi znebil se rad hrz kupcev ti mnogo prižene Slovenščine najmanjši invarit

Hubertus

nepremočljiv, 250 Din, otroški s kapuco 145 Din, dobiče pri Preskerju, Sv. Petra cesta št. 14. (l)

Sveže najfinejše norveško

ribje olje
iz lekarne
dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Zima se približuje!

Zelo ugoden nakup vsakovrstnih

Štetiinikov in peči

pri Gustinčič Justin, Maribor, Tattenbachova 14

Posteljne mreže

v lesenih in železnih okvirjih ter železne postelje vseh vrst izdelane in sprejeme v popravilo najceneje P. Strgulc, Gosposvetska 13. Kolize —

Telefon 2059

PREMOG
KARBOPAKETE
DRVA, KOKS nudi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

VINA

dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani.

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg. (l)

Dve lončeni peči

otroško posteljico in razne druge predmete prodam. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 13184. (l)

Bufet

v centru mesta, radi družinskih razmer ugodno naprodaj. Vprašati Lovački Dvor, Zagreb, Ilica 93.

Krušno moko

za črn domač kruh in koruzno moko za žgance, vedno svežo dobite pri tvrdki Zorman, Ljubljana. Stari trg Tel 26-37

Avtomatične

hladilne naprave

izdeluje
G. F. SCHNEITER
Ljubljana, Franciškaška 4
Tovarna v Škofji Loki
Prvovrstne reference

Kostanj

jedilni, namizna in družinska jabolka razpošilja po nizki ceni Peter Setina, Sevnica ob Savi. (l)

Cvetlični med

trčen, najfinejši, 10 kg 150 Din, 30 kg 380 Din — razpošilja franko vsaka postaja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Kupimo

Moške stare obleke
in čevlje kupujem. Pridem gledat na dom. Dopisnica zadostuje. — Mara Andlovic, Galusovo nabrežje št. 27. (l)

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah.
A. KAJFEŽ
URAR
Ljubljana, Miklošičeva 14

Priporočajte pevsca dnevnika

SLOVENEČ

se zopet dobe solidni, lepi stoli tovarne

Remec-Co

v Ljubljani, Kersnikova ulica 7 (poleg Slamiča)

Umrla je včeraj ponoči moja draga sestra

Marijana Potočnik

učiteljica v pokouju

Pogreb se bo vršil danes, v sredo, dne 23. oktobra ob 5 iz Poljanske ceste 16 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 23. oktobra 1935.

Meta Holeček, sestra.

Globoke žalosti potrpi in popolnoma vdani Previdnosti božji sporočamo žalostno vest, da je vsemogočni Stvarnik v ponedeljek nenadoma poklical k Sebi našega ljubljeneega soproga, očeta, brata, strica, starega očeta in tasta, gospoda

Franca Štularja

posestnika in mlinarja v Dolenji vasi.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, 24. oktobra ob 10 dopoldne na župno pokopališče v Podbrezjah. Ohranimo pokojnika v dobrem spominu! Molimo zanj!

Podbrezje-Ljubljana, dne 22. oktobra 1935.

Žalujoče rodbine:

ŠTULARJEVA, DRINAVČEVA in JERALOVA

PO PREKRATKEM ŽIVLJENJU IN VELIKI DRUŽINSKI SREČI JE NENADOMA ZAPUSTILA ZA VEDNO VSE SVOJE ISKRENO JO LJUBEČE DRAGE: OTROČKA, SOPROGA, STARŠE, BRATE ITD., NAŠA PREDOBRA

DR. BOGICA POGAČNIK POROČ. DR. GRIMM

KAKOR JO JE V ŽIVLJENJU VSE LJUBILO S ČISTIM SRCEM IN KAKOR JE BILO V ŽIVLJENJU VSLED NJENE DOBRÓTE VSE VEDRO IN VESELO, KAMOR JE PRISLA, TAKO, UPAMO, BO TUDI ONKRAJ GROBA NASLA PRI BOGU SVOJ DOM. V TO IME POMAGAJTE Z MOLITVAMI

BLAGOSLOVLJEN BODI NJEN SPOMIN!

SVOJ ZACASNI POČITEK JE NASLA V MONAKOVEM V WALDFRIEDHOFU

V NEIZMERNI BOLESTI RODBINI

DR. GRIMM, DR. POGAČNIK